

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání
Základní školy a mateřské školy Damníkovi

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM pro předškolní vzdělávání

KOUZELNÁ

ŠKOLKA

platnost 2017 - 2020

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA DAMNÍKOV,
DAMNÍKOV čp. 25

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název školy:

Základní škola a mateřská škola Damník

Adresa školy:

Damník čp. 25, 561 23 Damník

Ředitelka školy:

Mgr. Dagmar Habrmanová, jmenovaná do funkce 1. 7. 2003

ŠVP zpracovaly:

Mgr. Dagmar Habrmanová
Dana Šípková, DiS

Zřizovatel:

Obec Damník, Damník 9, PSČ 561 23   Telefon: 465393113

Zřizovací listina:

Zřizovací listina č.j. DAM13/2012 ze dne 30. ledna 2012,

Datum zařazení do sítě:

1. ledna 2003, změna 1. září 2005, změna 1. září 2011

Součásti školy:

Základní škola:	465 394 135, 731 459 516	kapacita: 190 žáků
Mateřská škola:	736 744 009	kapacita: 52 dětí
Školní jídelna:	736 741 460	kapacita: 250 jídel
Družina:	465 394 135	kapacita: 55 žáků

Kontakty:

e-mail: habrmanovad@centrum.cz

web: www.zsdamnikov.cz

Identifikační údaje:

IČO: 75017164

IZO: 102718971

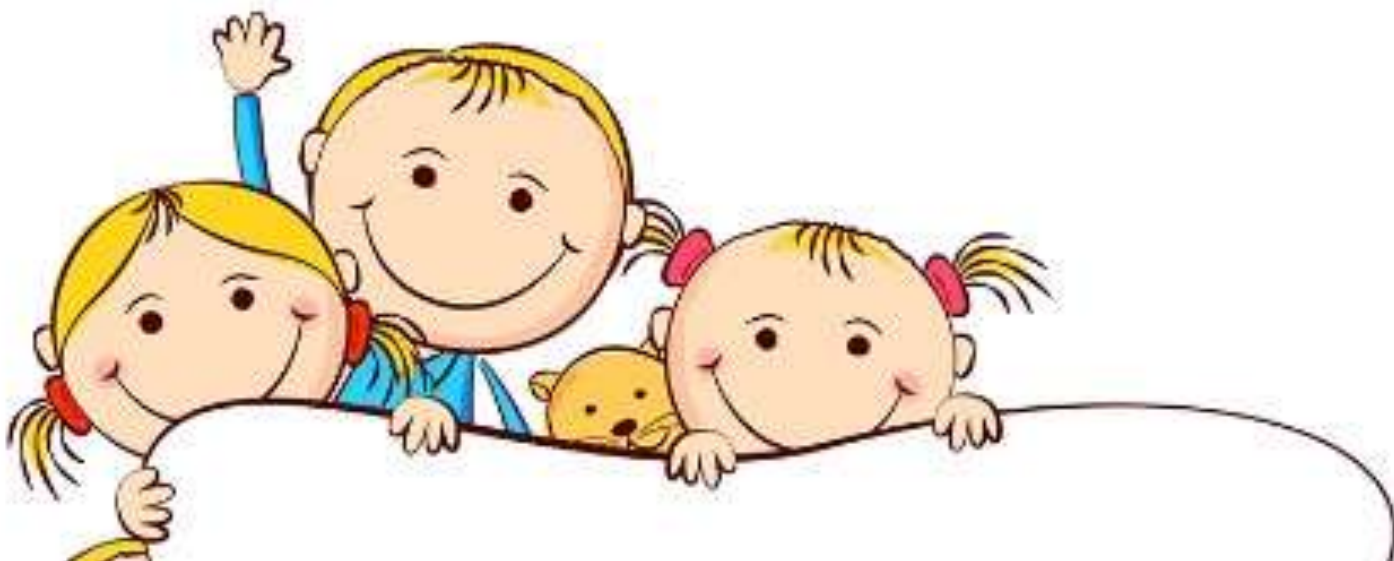
Redizo: 600104851

Platnost dokumentu:

Od 1.9. 2017 do 31.8. 2020

ŠVP byl projednán pedagogickou radou dne 30. 8. 2017 pod č.j. ZŠMŠDamn – 106/2017.

Mgr. Dagmar Habrmanová,
ředitelka školy

MOTTO :

Všechno, co opravdu potřebuji znát,
jsem se naučil v mateřské škole.

Robert Fulghum

Filozofií naší školy je rozvíjet samostatné a zdravě sebevědomé děti cestou přirozené výchovy, položit základy celoživotního vzdělávání všem dětem podle jejich schopností, zájmů a potřeb.

Naší vizí je využít výhod sloučení se ZŠ a připravit děti na co nejhladší vstup do 1. třídy ZŠ a obohatit společnými činnostmi se staršími kamarády jejich současný život i vzdělávání.

2. OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1. Historie školy

Den 1. září 1983 byl pro damníkovské občany, žáky a učitele velmi významný. Byly opuštěny historické budovy z konce 19. století a starší a byla zahájena výuka v nové školní budově, vybudované v akci Z. Vlastní montovanou stavbu typu KORD postavili montéři Rudných dolů Jeseník. Na podzim byla zahájena práce na druhém pavilónu, který měl vyřešit problémy pracovního vyučování a skladovacích prostor. V roce 1986 byl otevřen druhý pavilón a bylo jasné, že k výstavbě třetího nedojde. Od té doby mají školní prostory skoro stejné uspořádání jako v současnosti. Z výdejnky byla vybudována nová kuchyně, okolo školy vznikl pozemek a za školou postupně vznikalo hřiště. V roce 1994 byla do hnědého pavilónu přemístěna mateřská škola.

2.2. Velikost a úplnost školy

Jsme úplnou školou s 1. až 9. postupným ročníkem a mateřskou školou. Škola je spádová pro okolní obce Luková, Květná, Trpík, Anenská Studánka a Třebovice v Čechách. Budova základní školy a mateřské školy je situována nedaleko centra obce. V její blízkosti jsou autobusové zastávky, které umožňují bezpečný příchod dojíždějících žáků. Škola je tvořena dvěma pavilóny, které jsou propojeny vestibulem. Škola vzdělává kolem 125 žáků, průměrná naplněnost tříd je 16 žáků. Žáci 1. stupně a žáci 2. stupně se vzdělávají v samostatných třídách. Na základní škole vyučuje celkem 11 pedagogů a 2 vychovatelky ve dvou třídách školní družiny. Mateřská škola má jednu třídu, ve které se vzdělává 28 dětí. V mateřské škole pracují dvě učitelky.

3. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

3.1. Věcné podmínky mateřské školy

Mateřská škola je součástí Základní školy a mateřské školy Damník.

Velký prostor učebny je opticky rozdělen rozdílnou podlahovou krytinou na jídelnu a hernu. Zahrnuje obchod, kadeřnictví, kuchyňku a dále obsahuje nový nábytek, kde mají děti uloženy stavebnice, auta, korálky, domeček a farmu se zvířátky.

V jídelně máme k dispozici pět šestihranných stolů, každé dítě má svoji židličku, která je přizpůsobena výšce dítěte, a novou skříňovou sestavu. Ložnice je rozdělená závěsem do dvou částí. První polovina je určena ke spaní, každé dítě má svoje lehátko. Ve druhé polovině je umístěno nářadí a náčiní určené k tělovýchovným činnostem a chvilčkám. Vybavení mateřské školy dle potřeby obnovujeme. Je zdravotně nezávadné a bezpečné.

Toalety s umývárnou se nacházejí na chodbě naproti mateřské škole. K hygienickému zařízení patří šest umývadel se zrcadly a šest toalet, které jsou odděleny barevnými paravány. Součástí toalet je sprchový kout. Vše je přizpůsobeno výšce dětí.

Zásobu pomůcek si paní učitelky doplňují pomůckami vlastní výroby, tvoří si pracovní a grafomotorické listy. Pomůcky i hračky jsou plně využívány dětmi i pedagogy. Jejich podstatná část je umístěna tak, aby je děti dobře viděly a mohly si je samostatně brát a zároveň je dokázaly uložit.

Mateřská škola má digitální fotoaparát, CD přehrávače, televizi, elektronické varhany, tiskárnu, laminátor a kopírku. Všichni pedagogové mohou používat vybavení základní školy – tiskárny, kopírky, interaktivní tabuli, PC, kameru, televizi, DVD přehrávač, notebooky atd.

Interiér mateřské školy je vyzdoben pracemi dětí.

Zahrada mateřské školy je součástí školního areálu. Hřiště je uzpůsobeno ke sportovním aktivitám. Děti se mohou vyžít na dřevěném šestihranu a dřevěné věži s tunelem, opičí dráhou, skluzavkou, houpačkami atd. Součástí zahrady je domeček a altán, ve kterém probíhají výchovně-vzdělávací činnosti. Pomůcky a nářadí na venkovní aktivity jsou uloženy v kovové chatičce. K výtvarným činnostem, hudebním činnostem i vyprávění využíváme za pěkného počasí

venkovní třídu základní školy nebo posezení pod altánem. Mírné svahy včetně vybudovaného kopce v okolí školy slouží v zimě k sáňkování či bobování. Všechny herní prvky odpovídají daným předpisům, jsou pravidelně kontrolovány podle norem BOZP.

Herní školní družiny využíváme ke sledování výchovně-vzdělávacích pořadů v televizi a na videu. K hrám nám slouží molitanová stavebnice, která je součástí vybavení školní družiny. K pohybovým aktivitám za nepříznivého počasí slouží malá tělocvična, kde jsou rehabilitační míče, horolezecká stěna a gymnastický koberec. Knižní tituly naší knihovničky rozšiřujeme výpůjčkou knih ze školní knihovny.

Záměr: položení lina v šatně dětí
dokoupení didaktických pomůcek
postupné doplňování školní zahrady dalšími herními a výukovými prvky

3.2. Životospráva

Snažíme se dětem poskytovat pln hodnotnou a vyváženou stravu – dle předpisu. Zachováváme vhodnou skladbu jídelníčku, dodržujeme technologii přípravy pokrmů i nápojů. Mezi jednotlivými podávanými pokrmy jsou dodržovány vhodné intervaly. Děti do jídla nenutíme – děti si samy chodí přidávat k paní kuchařce, je na jejich rozhodnutí, kolik snědí. Každé jídlo dětem zpravidla obohacujeme mixem zeleniny nebo ovoce. Opět je pouze na dětech, co si vyberou na svůj talířek a v jakém množství. Naším cílem je vést a prohlubovat u dětí poznatky o zdravém stylu stravování. Snažíme se o to, aby děti pokrm, který hned odmítají (neznají), alespoň ochutnaly a vytvořily si vlastní poznání a vzápětí rozhodnutí, zdali to sní. Je zajištěn dostatečný pitný režim. Ve třídách mají děti k dispozici konvici s nápoji na stolečku. Dle vlastní potřeby se samy obsluhují (pedagog pouze připomíná). Pedagogové se sami chovají podle zásad zdravého životního stylu a poskytují dětem přirozený vzor.

Děti mají dostatek možností pro volný pohyb nejen na zahradě, ale i v interiéru mateřské školy. I když je zajištěn pravidelný rytmus a řád, je možné organizaci činností v průběhu dne přizpůsobit potřebám a aktuální situaci. Zařazením herních pátků, děti si do mateřské školy přinášejí svou vlastní hračku, nabízíme dětem postupnou svačinu s možností zvolit si čas svačiny dle vlastní potřeby. V denním režimu je respektována individuální potřeba aktivit, spánku i odpočinku

jednotlivých dětí. Dětem s nižší potřebou spánku je nabízen klidný program namísto odpočinku na lůžku.

Záměr: zařazovat další zdravé potraviny do jídelníčku
Zařazovat nové zdravé pokrmy

3.3. Psychosociální podmínky

Pedagogové se snaží respektovat potřeby dětí, reagují na ně a napomáhají v jejich uspokojování. Nově příchozí děti mají možnost postupně se adaptovat na nové prostředí. Dětem jsou dány jasné a srozumitelné pokyny. Snažíme se, aby třída byla pro děti kamarádkým společenstvím. Všechny děti mají v naší mateřské škole rovnocenné postavení. Věnujeme se neformálním vztahům dětí ve třídě a nenásilně je ovlivňujeme prosociálním směrem. Podporujeme spolupráci mezi dětmi a zařazujeme hry spojovací - ne vyřazovací. Volnost a osobní svobodu dětí vyvažujeme nezbytnou mírou omezení, vyplývajících z nutnosti dodržovat potřebný řád i pravidla soužití. Uplatňujeme pedagogický styl s nabídkou, který počítá s aktivní spoluúčastí a samostatným rozhodováním dítěte. Vzdělávací nabídka odpovídá potřebám dítěte. Snažíme se vyhnout negativním slovním komentářům. Podporujeme děti v samostatných pokusech. Dbáme, aby se mezi dospělými i mezi dětmi projevovala vzájemná důvěra, tolerance, ohleduplnost, zdvořilost, vzájemná pomoc i podpora.

Záměr: nadále rozvíjet prosociální vztahy dětí
poskytovat dětem dostatek času a prostoru pro spontánní hry

3.4. Organizační chod

Režim dne v mateřské škole

Denní režim je dostatečně pružný, poměr spontánních a řízených činností je vyvážený, a to i s aktivitami mimo běžný rámec programu. V rámci ranních cvičení jsou zařazeny řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity. Děti jsou podněcovány k vlastní aktivitě, experimentování, pracovat mohou svým tempem. Mají možnost účastnit se činností v malých, středních i velkých skupinách. Snažíme se o dodržování osobního soukromí dětí, a to nejen při hygieně. Veškeré plánování vychází z potřeb a zájmů dětí předškolního věku. Nejsou překračovány stanovené počty dětí ve třídě.

Ranní program:

- individuální péče o děti
- příležitost k uplatnění spontánního pohybu
- hry ve skupinkách
- hry v koutcích
- podněcování dětí k vlastní aktivitě
- ranní cvičení

Dopolední program:

- hygiena
- svačina
- ranní kruh (společné přivítání dne, kamarádů)
- didakticky zacílené činnosti (dle tématu v Třídním vzdělávacím programu)
- individuální péče o děti

Pobyt venku:

- vedení dětí k samostatnosti a sebeobsluze při oblékání
- herní činnosti na zahradě mateřské školy (herní sestavy, pískoviště, odrážedla, apod.)
- vycházky do okolí
- seznamování s přírodou
- při nepříznivém počasí je zajištěn náhradní program v MŠ

Klidová část dne:

- převlékání dětí
- čtení pohádek, relaxace, odpočinek
- vstávání, úklid lůžkovin

Odpolední program:

- svačina
- odpolední zájmové činnosti
- spontánní hry
- individuální práce s dětmi
- v období příznivého počasí jsou děti na zahradě MŠ
- všichni zaměstnanci vedou děti k samostatnosti, malým dětem pomáhá dle potřeby učitelka.

Orientační časový rozvrh dne

Časové limity jsou pouze orientační, umožňují pružné rozhodování, podporují využití momentálního naladění dětí, hravosti a tvořivosti.

- 6.30 - 9.00 - ranní scházení, volné spontánní hry, zájmové činnosti, ranní cvičení, svačina, hygiena
- 9.00 - 9.30 - didakticky zacílené činnosti ve skupinách i individuálně
- individuální péče o děti se specifickými vzdělávacími potřebami
- jazykové chvilky
- smyslové hry
- 9.30 - 11.30 - příprava na pobyt venku, pobyt venku
v letním období je tato doba prodlužována přenesením společné výchovně vzdělávací činnosti do venkovních prostor
- 11.30 - 12.00 - hygiena, oběd, hygiena (čištění zoubků)
- 12.00 - 14.00 - odpočinek
- 14.00 - 16.00 - svačina, hygiena, volné spontánní hry – v případě příznivého počasí pobyt na školní zahradě

Záměry: více zařazovat zdravotní preventivní pohybové aktivity
dát větší prostor experimentování

3.5. Řízení mateřské školy

Ředitelka vypracovává školní vzdělávací program ve spolupráci s ostatními členy pedagogického týmu. Snažíme se pracovat jako tým, ke spolupráci vyzýváme rodiče našich dětí. Plánování pedagogické práce a chodu mateřské školy je funkční, opírá se o předchozí analýzu a využívá zpětné vazby. Je vytvořen funkční informační systém, a to jak uvnitř mateřské školy, tak navenek. Vytváříme ovzduší vzájemné důvěry a tolerance, respektujeme názor ostatních členů týmu.

Povinnosti, pravomoci a úkoly všech zaměstnanců jsou jasně vymezeny. Jsou vypracovány strukturované plány (koncepce, porad, hospitací, kontrol, sebevzdělání atd.), všechny pracovnice jsou seznámeny s obsahem plánů na zahajovací poradě. Plány kontrol, akcí, porad a hospitací jsou vyvěšeny ve sborovně. Plány vycházejí z koncepce školy, analýzy a evaluace školy. Vzdělávací činnosti se provádějí systematicky

v průběhu dne podle stanovených cílů. ŠVP a TVP jsou k nahlédnutí v bílé budově a ve stojanech na zdi u třídy.

Ředitelka vyhodnocuje práci všech zaměstnanců, pozitivně motivuje a podporuje jejich vzájemnou spolupráci. Kontrolní a evaluační činnosti zahrnují všechny stránky chodu, jsou smysluplné a užitečné. Výsledky jsou zpracovány a závěry slouží pro další práci. Hospitační a kontrolní činnosti provádí ředitelka školy plánovitě i náhodile.

Spolupracujeme se zřizovatelem a s dalšími orgány státní správy a samosprávy, se ZŠ.

3.5.1. Informační systém

Vnější informační systém

- rodiče jsou informováni prostřednictvím nástěnek, vývěsek, www.zsdamikov.cz
- komunikace s rodiči probíhá denně osobně
- komunikační systém s rodiči může probíhat prostřednictvím emailů
- učitelky na třídách si vedou evidenci telefonických kontaktů na rodiče
- třídní schůzky se konají většinou jednou ročně a to zpravidla na začátku školního roku
- informace se dostávají k rodičům i prostřednictvím webových stránek školky
- konzultační hodiny a individuální pohovory s učitelkou na třídě se plánují po dohodě obou stran

Vnitřní informační systém

- každodenní hodnocení činností probíhá ústně mezi učitelkami, průběžně se ředitelkou
- v situacích vyžadujících urgentní řešení je svolána mimořádná porada
- pedagogické porady se konají 4x-5x za školní rok
- na pedagogických poradách se plánují akce a aktivity školy
- na poradách se dále vyhodnocují výsledky vzdělávacího programu, hodnotí se vzdělávání pedagogů, předávají se informace ze vzdělávání, hodnotí se akce a aktivity
- provozní porady dle potřeby
- elektronický systém školy osobní emailová schránka učitelky

Záměry: nadále podporovat týmovou práci všech zaměstnanců a motivovat učitelky k tvorbě projektů

3.6. Personální a pedagogické zajištění

Pedagogický sbor má 2 členy, pracují zde zkušení učitelé. Učitelé mají odpovídající pedagogické vzdělání. Ředitelka podporuje profesionalizaci týmu, sleduje udržení a další růst profesních kompetencí všech pedagogů (včetně své osoby), vytváří podmínky pro jejich další systematické vzdělávání. Na základě výstupů z hospitací a kontrol doporučuje výběr dalšího sebevzdělávání pedagogů a vytváří plán DVPP. Učitelky se zúčastňují školení pořádaných pedagogickým centrem a NIDV. Všichni učitelé prošli základním školením počítačové gramotnosti. Ředitelka základní školy je zároveň ředitelkou mateřské školy. Služby pedagogů jsou organizovány takovým způsobem, aby byla dětem vždy a při všech činnostech zajištěna optimální pedagogická péče. Zpravidla od 9.30 hod. do 12.30 hod. je zajištěno souběžné působení dvou učitelek. Paní učitelka, která byla vyškolená v rámci projektu v oblasti logopedie, pracuje s dětmi v rámci individuální péče. O pořádek a čistotu se stará paní uklízečka. Na přípravě jídla pro děti se ve školní jídelně podílí pan kuchař s paní kuchařkou, která pak dětem jídlo vydává.

Záměry: umožnit další vzdělávání zaměstnancům
vést zaměstnance k týmové práci
podporovat vztahy mezi zaměstnanci uskutečněním společných akcí
hledat další možnosti návštěv jiných mateřských škol

3.7. Spoluúčast rodičů a spolupráce s jinými subjekty

Pedagogové sledují konkrétní potřeby jednotlivých dětí, resp. rodin, snaží se jim porozumět a vyhovět. Rodičům jsou nabízeny texty a literatura, které se týkají dětí předškolního věku. Pedagogové pravidelně informují rodiče o prospívání jejich dítěte i o jeho individuálních pokrocích v rozvoji učení, domlouvají se s rodiči o společném postupu při jeho výchově a vzdělání. Pedagogové chrání soukromí rodiny a zachovávají diskrétnost v jejích záležitostech. Spolupráce s rodiči se stále rozvíjí. Rodiče mají možnost po dohodě s učiteli navštívit školu kdykoliv. V průběhu školního roku mají rodiče možnost navštívit školu při příležitosti dne otevřených dveří – buď výuku ve třídě nebo se mohou zúčastnit projektového dne v různých dílnách společně se svými dětmi. Pro rodiče dětí mateřské školy se pořádají společná pracovní setkání – viz. akce školního roku. Škola pravidelně pořádá velikonoční a vánoční

výstavu, kde si mohou rodiče i občané prohlédnout aranžmá a práce svých dětí a některé výrobky zakoupit.

Spolupracujeme s rodiči při získávání různorodého materiálu pro činnost dětí. Rodiče jsou o činnosti školy pravidelně informováni o akcích na nástěnce, kde je každý měsíc vyvěšeno i zhodnocení uplynulého měsíce. Ve vývěsní skříňce jsou každý měsíc vystavovány fotografie z akcí školy. Nové informace z odborné literatury jsou vyvěšovány na nástěnku. Fotografie z akcí, informace z odborné literatury a informace o akcích jsou vyvěšeny na www.zsdamnikov.cz. O některých akcích se zmiňují i články v tisku - např. v Orlických novinách a v Lanškrounských listech.

V rámci platnosti nové legislativy ve škole pracuje školská rada, která má 6 členů. Školská rada se zajímá i o činnosti a práci v mateřské škole a je některými návrhy nápomocna ... Jednou ročně se svolávají třídní schůzky, na kterých jsou rodiče seznámeni s plánovanými akcemi i zhodnocením akcí uskutečněných.

Škola spolupracuje s obecním úřadem a pravidelně jej informuje o své činnosti. V Damníkovském zpravodaji se škola prezentuje svými půlročními hodnoceními činnosti. Jednou za dva roky je pro občany okolních obcí připravena školní akademie, na které vystupují většinou všechny děti i žáci školy. Mateřská škola je otevřená všem, kdo mají zájem o naši práci, každému kdo nám chce být nápomocen a kdo má zájem o vzájemnou spolupráci.

Zpětnou vazbu na naši práci nám poskytují metody:

- vlastní hodnocení
- každodenní pohovory s rodiči
- rozhovory s veřejností
- porovnání s jinou mateřskou školou,
- kontrola ze strany zřizovatele,
- nadřízených orgánů,
- spolupráce se ZŠ
- úspěchy dětí.

Škola spolupracuje s Pedagogicko-psychologickou poradnou v Ústí nad Orlicí – zejména se snaží o včasné podchycení žáků, kteří mají výukové a výchovné problémy.

Záměry: budování vztahů s rodiči
zkvalitňovat spolupráci s partnery

3.8. Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

RVP PV vychází ve své základní koncepci z respektování individuálních potřeb a možností dítěte. Dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami je dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností nebo uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení ŠPZ na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ. Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Stanovené rámcové cíle i očekávané výstupy ŠVP jsou pro všechny děti společné. Při plánování a realizaci vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními má pedagog na zřeteli fakt, že se děti ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší. Účelem podpory vzdělávání těchto dětí je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Při vzdělávání dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami pedagog zahrnuje do svých vzdělávacích strategií podpůrná opatření. Důležitou podmínkou úspěšnosti předškolního vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je nejen volba vhodných vzdělávacích metod a prostředků, které jsou v souladu se stanovenými podpůrnými opatřeními, ale i uplatňování vysoce profesionálních postojů učitelů i ostatních pracovníků, kteří se na péči o dítě a jeho vzdělání podílejí. Rozvoj osobnosti dítěte s přiznanými podpůrnými opatřeními závisí na citlivosti a přiměřenosti působení okolí mnohem více, než je tomu u dítěte, které není ve svých možnostech primárně omezeno. Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami spolupracuje učitel úzce s rodiči a dalšími odborníky, využívá služby školských poradenských zařízení.

Záměry:

Posilovat spoluúčast rodičů při poskytování poradenské a informační podpory.

3.9. Podmínky vzdělávání dětí nadaných a mimořádně nadaných

Za nadané dítě se považuje především dítě, které při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Při vzdělávání dětí v naší mateřské škole vytváříme v rámci integrovaných bloků podmínky, které stimulují vzdělávací potenciál všech dětí v různých oblastech. S ohledem na individuální možnosti dětí jsou jim v rámci pestré nabídky aktivit předkládány činnosti, které umožňují tento potenciál projevit a v co největší míře využít. Nečekáme na potvrzení a identifikaci nadání, či mimořádného nadání, podporujeme všechny projevy a známky nadání. Dětem, které projevují známky nadání, věnujeme zvýšenou pozornost zaměřenou na to, aby se projevy nadání dětí v rozmanitých oblastech činnosti smysluplně uplatnily a s ohledem na individuální.

Za mimořádně nadané dítě se považuje především dítě, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Pokud se u dítěte projeví mimořádné nadání v jedné nebo více oblastech, doporučíme rodičům dítěte vyšetření ve školském poradenském zařízení. Do doby než vyšetření proběhne a škole je školským poradenským zařízením doručeno doporučení ke vzdělávání dítěte, postupujeme při vzdělávání takového dítěte zpravidla podle PLPP. Pokud školské poradenské zařízení identifikuje mimořádné nadání dítěte a doporučí vypracování individuálního vzdělávacího plánu, postupujeme při jeho zpracování, realizaci a vyhodnocování v úzké spolupráci s rodiči dítěte a školským poradenským zařízením.

Záměry: Každý talent by měl být rozvíjen. Podporovat úlohu rodičů při rozvoji nadaného dítěte.

3.10. Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Předškolní vzdělávání lze organizovat pro děti od dvou let věku. Dvouleté dítě projevuje velkou touhu po poznání, experimentuje, objevuje. Poznává všemi smysly. Vymezuje se vůči ostatním, osamostatňuje se, bývá silně egocentrické. Neorientuje se v prostoru a čase, žije přítomností a situacemi, které ji naplňují. V pohybových aktivitách je méně obratné. Proti starším dětem má výrazně méně zkušeností. Rozdíly v jednotlivých oblastech vývoje dětí tohoto věku jsou

velmi výrazné. Pro dvouleté dítě je zařazení do mateřské školy nejčastěji první sociální zkušeností mimo širší rodinu. Poznává nové vzorce chování dospělých i vrstevníků, vymezuje si vlastní prostor, přijímá vymezené hranice a nové role. Učitelka se stává zástupcem rodiče, jistotou a oporou dítěte v běžném dění i v budování vztahů s vrstevníky. Dvouleté děti se nejvíce učí nápodobou, situačním učením, vlastním prožitkem a především hrou. Často vyžadují opakování činností, potřebují pravidelné rituály, zpravidla udrží pozornost jen velmi krátkou dobu. Dítě ve věku od dvou do tří let má některé potřeby jiné nebo intenzivnější než děti starší. Mateřská škola bude citlivě přizpůsobovat organizaci pedagogické práce střídáním nabídky činností, trénováním návyků a praktických dovedností, ponecháním co největšího prostoru pro volné hry a pohybové aktivity, pravidelným denním režimem, dostatkem emoční podpory, zajištěním pocitu bezpečí, přiměřeným podnětným prostředím a činnostmi, intenzivnější individuální péčí a srozumitelnými pravidly.

Záměr:

Věcné podmínky: zakoupení hraček, didaktických pomůcek a vybavení. Eliminovat přístupnost některého vybavení – uzavíratelné skříňky, police. Zakoupit menší stoly a židličky.

Hygienické podmínky: Vybavit umývárnu přebalovacím stolem a krytým nášlapným odpadkovým košem.

Životospráva: zvážit úpravu denního režimu.

4. ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

4.1. Uspořádání tříd

Mateřská škola je tvořena jednou třídou, ve které se zpravidla vzdělávají děti od 3 do 6 let.

Mladší děti se v průběhu ročního období formou písniček a říkadel seznamují s prostředím mateřské školy, poznávají nové kamarády, učitelky i ostatní pracovníky školy. Jsou vedeny k relativní citové samostatnosti formou her, které je vedou k ohleduplnosti k druhému, půjčování hraček, střídání se u hraček, k pomoci druhému.

Postupně se účastní činností, které souvisejí s denním režimem. Zdokonalují jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti stolování, oblékání, úklidu a úpravy prostředí.

Menší děti jsou většinou citově vázány na rodiče, a proto je potřeba dbát na dostatečný adaptační režim, dále je potřeba zaměřit se na rozvíjení slovní zásoby.

Starší děti se dozvídají různé poznatky o okolním světě formou hudebně dramatických činností. V těchto aktivitách rozvíjíme u dětí smysl pro rytmus, hudebně pohybové činnosti, improvizovaný pohyb, tanečky, hry na dětské hudební nástroje. Děti se seznamují s lidovými zvyky a obyčejí. Snažíme se podchytit přirozený zájem dětí o hudební činnosti. Dramatická výchova je zaměřena na rozvoj tvořivé aktivity, podporujeme u dětí představitost a fantazii. Seznamujeme děti s dramatickým uměním a součástí je i vlastní dramatické vyjadřování prožitků a představ.

Předškolní vyučování se provádí formou řízených činností, postupně přecházíme od hravých činností k soustředěné řízené činnosti. Posilujeme návyky ukázněného chování s motivací budoucího školáka. Navštěvujeme s dětmi 1. třídu, kde se děti postupně seznamují s prostředím školy.

Rozvíjíme elementární grafickou zručnost dětí před jejich vstupem do školy, která jim usnadňuje počáteční výuku psaní (grafomotorická cvičení). Dalším záměrem je vypěstování potřebných volných vlastností a vybavenost dětí praktickými vlastnostmi a dovednostmi, které odpovídají možnostem a potřebám dítěte.

Služby pedagogů jsou organizovány takovým způsobem, aby byla dětem vždy a při všech činnostech zajištěna optimální pedagogická péče. Zpravidla od 9.30 hod. do 12.30 hod. je zajištěno souběžné působení dvou učitelek. Souběžné působení dvou učitelek je při pobytu venku, hygieně, obědu, ukládání do postýlek a začátku klidového režimu a předávání dětí po obědě.

4.2. Přijímání dětí

Vzhledem k menšímu počtu narozených dětí a zvýšení kapacity mateřské školy nemáme zatím problém s kladným vyřízením přijatých žádostí. V opačném případě postupujeme podle následujících kritérií:

1. Děti v posledním roce před zahájením povinné školní docházky a děti s odkladem školní docházky podle § 34 odst. 4 Školského zákona
2. Děti, jejichž starší sourozenec je žákem školy (ZŠ a MŠ Damníkovo) nebo již chodí do mateřské školy (ZŠ a MŠ Damníkovo)
3. Děti, které dovršily věku 4-let – děti s celodenní docházkou
4. Děti, které dovršily věku 3-let – děti s celodenní docházkou

Kritéria pro přijetí dětí do mateřské školy a další informace ohledně zápisu do mateřské školy jsou vyvěšeny na [www stránkách školy](http://www.stránkách školy).
Odpovědnou osobou pro zápis do mateřské školy je ředitelka školy.

4.3. Povinné předškolní vzdělávání

Novelou školského zákona (č. 561/2004Sb.) vydanou pod číslem 178-2016 Sb. se s účinností od 1.9.2017 zavádí povinné předškolní vzdělávání, do kterého nastoupí děti poprvé od 1.9. 2017.

Rodičům vzniká povinnost přihlásit dítě k zápisu do MŠ, dosáhne-li do 1. 9. 2017 pěti let. Povinné předškolní vzdělávání probíhá formou pravidelné denní docházky v pracovních dnech v rozsahu čtyř hodin denně, zpravidla od 8:00 do 12:00. Ve dnech školních prázdnin docházka povinná není. Dítě má samozřejmě právo pobývat v MŠ po celou dobu provozu. Povinností rodičů je omluvit nepřítomnost dítěte v mateřské škole a to buď ústně, telefonicky nebo emailem. Po návratu dítěte do mateřské školy bude nepřítomnost omluvena písemně na tiskopisu. Při opakovaném zanedbání bude vyžadováno doložení důvodu nepřítomnosti (lékařské potvrzení) nejpozději do tří dnů ode dne výzvy. V době prázdnin postačí pouhé oznámení nepřítomnosti. V případě, že dítě nebude přihláшено k povinnému předškolnímu vzdělávání a nebude docházet do MŠ, bude kontaktováno pracoviště OSPODu /Orgán sociálně- právní ochrany dětí/ a bude zahájeno správní řízení

Úplata za povinné předškolní vzdělávání se podle novelizovaného ustanovení školského zákona od 1.9.2017 dětem starším pěti let poskytuje vzdělávání bezúplatně. Znamená to, že i v případě odkladu

nebo dodatečného odkladu školní docházky se školné neplatí.1. Docházka dítěte bude povinná každý den, kromě školních prázdnin, v rozmezí minimálně 4 hodin denně /např. 8,00 – 12,00/

2. Rodič bude povinen písemně omlouvat nepřítomnost svého dítěte /pravidla ve školním řádu MŠ/ - např. i pozdní příchody

3. V případě, že dítě nebude docházet do MŠ, bude kontaktováno pracoviště OSPODu /Orgán sociálně- právní ochrany dětí/ a bude zahájeno správní řízení

4.4. Individuální vzdělávání

Zákonný zástupce dítěte, které plní povinnost předškolního vzdělávání způsobem individuálního vzdělávání dítěte, má povinnost stanovené § 34 b školského zákona.

Individuální vzdělávání dítěte se vztahuje pouze na předškolní vzdělávání dítěte, pro které je předškolní vzdělávání povinné a pro děti, které mají povolen odklad školní docházky.

Dítě, které se bude vzdělávat individuálně, musí být přijato k předškolnímu vzdělávání a musí se stát dítětem mateřské školy

Zákonný zástupce dítěte o individuální vzdělávání dítěte nežádá, ale uvedený způsob plnění povinnosti předškolního vzdělávání zvolí. Skutečnost, že se dítě bude individuálně vzdělávat, zákonný zástupce dítěte oznámí ředitelce mateřské školy, a to za podmínek stanovených § 34b odst.1 školského zákona:

- Pokud se má dítě individuálně vzdělávat převážnou část školního roku, je zákonný zástupce dítěte povinen toto oznámení učinit nejpozději 3 měsíce před počátkem školního roku.
- Jestliže zákonný zástupce zvolí individuální vzdělávání dítěte v průběhu školního roku, pak bude dítě plnit povinnost předškolního vzdělávání nejdříve ode dne, kdy bylo oznámení o individuálním vzdělávání dítěte doručeno ředitelce mateřské školy, kam dítě bylo přijato k předškolnímu vzdělávání.

Oznámení zákonného zástupce o individuálním vzdělávání musí obsahovat:

- jméno, popřípadě jména, a příjmení, rodné číslo a místo trvalého pobytu dítěte, v případě cizince místo pobytu dítěte
- uvedení období, ve kterém má být dítě individuálně vzděláváno
- důvody pro individuální vzdělávání dítěte

Ředitelka mateřské školy doporučí zákonnému zástupci dítěte, které je individuálně vzděláváno oblasti, v nichž má být dítě vzděláváno (z RVP PV, Desatero pro rodiče předškoláka)

Mateřská škola ověří úroveň osvojování očekávaných výstupů v jednotlivých oblastech a popřípadě doporučí další postup. Přesný termín a způsob ověření si dohodne zákonný zástupce individuálně v září školního roku s vedoucí učitelkou tak, aby se uskutečnilo v období od listopadu do prosince téhož školního roku.

Zákonný zástupce je povinen zajistit účast dítěte u ověření (§34bodst.3 školského zákona), pokud tak neučiní ani v náhradním termínu, ukončí mateřská škola individuální vzdělávání, po tomto ukončení nelze opětovně dítě individuálně vzdělávat .

Zákonný zástupce hradí výdaje spojené s individuálním vzděláváním dítěte, avšak s výjimkou speciálních kompenzačních pomůcek a výdajů na činnost mateřské školy, do níž bylo dítě přijato k předškolnímu vzdělávání.

Úplata za individuální vzdělávání se neplatí. Dítě nemá nárok na účast na akcích či aktivitách školy, ani na stravě.

4.5. Bezpečnost dětí

Děti jsou před aktivitami, při kterých by mohlo dojít k úrazu, poučeny vhodnou a srozumitelnou formou. Učitelky mateřské školy vycházejí z osnovy školení, která je součástí školního řádu.

4.6. Bezpečnost pedagogů a nepedagogů

V souladu se Zákoníkem práce je pedagogickým zaměstnancům po 6 hodinách nepřetržité práce zajištěna chvilka pro oddech a jídlo. Provozním zaměstnancům jsou určeny přestávky v práci. Služby pedagogů jsou organizovány tak, aby vždy a při všech činnostech byla zajištěna optimální pedagogická péče. V případě nevolnosti má pracovník povinnost tuto skutečnost nahlásit ředitelce, může si odpočinout, aby nedošlo k újmě na zdraví.

Záměry: výměna zkušeností s okolními MŠ

5. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Kouzelná školka

**Ahoj všichni, pojdte sem,
přejeme Vám dobrý den!**

**MŠ Damníkovo Vás láká
v zimě stavět sněhuláka.
V létě zase skotačit,
klidně se i namočít.
A na podzim pouštět draky,
i si zahrát na zlé mraky.
Jaro máme nejraděj,
zvládnem toho habaděj.**

**Ničeho se nebojíme
i v noci tu někdy spíme.
Jenom pojdte, pojdte dál,
uvidíte, pravdu mám.**

**K Beruškárně se podívejte,
mladším dětem zamávejte.
Pak Sluníčka navštivte,
starší děti pozdravte.**

**Poznáte, že nejraději
se tu děti krásně smějí.
Líbilo se? Přijďte zas!
Přijďte, přijďte mezi nás.**

**Cestou společnou se dáme
a než se zase rozejdeme,
pěkně si to užijeme!**

Filozofií naší školy je rozvíjet osobnost samostatného, zdravě sebevědomého, tvořivého jedince cestou přirozené výchovy. Položit základy celoživotního učení a vzdělávání všem dětem podle jejich možností, zájmů a potřeb, rozvíjet péči o děti se specifickými vzdělávacími potřebami i o děti zdravé. Zaměřujeme se na bližší poznávání okolí i světa kolem sebe a jeho propojení s přírodou.

Veškeré snažení všech zaměstnanců školy směřuje k tomu, aby zde bylo dítě maximálně šťastné a spokojené. Péči věnujeme spolupráci s rodiči a veřejností.

5.1. Charakteristika vzdělávacího programu

ŠVP vychází z RVP PV a je závazným dokumentem pro tvorbu TVP. Obsah ŠVP PV je rozpracován do pěti tematických bloků, které se dále dělí do tematických celků. Jednotlivými bloky provázejí děti skřítkové, kteří mají připravena různá tajemství a překvapení. V prostorách MŠ je umístěn „strom skřítků“, který graficky znázorňuje jednotlivé tematické bloky rozdělené na tematické celky.

V třídních vzdělávacích programech si třída tyto tematické celky rozpracuje do třídních projektů tak, aby byly naplňovány cíle, vzdělávací nabídka a rozvíjeny kompetence s ohledem na věkové a sociální složení dětského kolektivu ve třídě. Tyto plány jsou flexibilní - je zde ponechána možnost vlastního uspořádání, výběru, doplňování, vstupu konkrétní situace a přeřazování činností.

Motivace těchto celků vychází z ročního období, lidových zvyků a tradic, společenských událostí, přírodních situací a každodenní reality, kterou děti prožívají. Děti tak vnímají skutečnosti v přirozených souvislostech, což nejlépe odpovídá mentalitě, vzdělávacím potřebám a možnostem dětí předškolního věku. Spontánní i řízené činnosti prostupují jednotlivými časovými bloky tak, aby bylo možné v co největší míře vyhovět zájmům a potřebám dětí.

K pozorování a poznávání přírody a k chápání její důležitosti pro život člověka využíváme podmínky, které se nám přímo nabízí umístěním naší mateřské školy. Využíváme rozlehlou školní zahradu, procházky do polí, luk, lesíka i k potoku, které se nacházejí v bezprostřední blízkosti MŠ.

5.2. Cíle vzdělávacího programu

Hlavním cílem je spokojené dítě, které se v MŠ cítí sebevědomě a bezpečně. Tohoto dosahujeme vytvářením vhodného, podnětného a obsahově bohatého prostředí. Klademe důraz na vytváření příležitostí k rozvoji sebevědomí a získání zdravé sebedůvěry. Vedeme děti k zájmu podílet se na společném životě a činnostech ve škole i v rodině - učíme je spolupracovat, spoluodpovídat, akceptovat a tolerovat druhé. Usilujeme o pochopení toho, že dítě může svou životní situaci ovlivňovat, že může jednat svobodně, že však za to, jak se rozhodne a co udělá, odpovídá. Snažíme se pomocí přirozených pohybových aktivit přispět k maximálnímu rozvoji fyzické, psychické a sociální stránky osobnosti dítěte.

Dále se řídíme rámcovými cíli uvedenými v RVP PV.

- **rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání**
- **osvojení základů hodnot, na nichž je založena naše společnost**
- **získání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí**

Děti se v průběhu předškolního vzdělávání seznamují s klíčovými kompetencemi, které postupným opakováním a rozvíjením vytvářejí základy pro další příznivý rozvoj a vzdělávání dítěte (číselníky jednotlivých kompetencí, včetně optimální úrovně pro dítě dokončující předškolní vzdělávání - příloha č. 1).

V průběhu předškolního vzdělávání se zaměřujeme na:

- kompetence k učení
- kompetence k řešení problémů
- komunikativní kompetence
- sociální a personální kompetence
- činnostní a občanské kompetence

5.3. Metody, formy, zásady a principy výchovně vzdělávací práce

Předškolní vzdělávání se maximálně přizpůsobuje vývojovým, fyziologickým, kognitivním, sociálním a emocionálním potřebám dětí, dbá, aby tato vývojová specifika byla při vzdělávání dětí v plné míře respektována.

Vzdělávání je důsledně vázáno k individuálně různým potřebám a možnostem jednotlivých dětí včetně potřeb specifických. Každému dítěti poskytujeme pomoc a podporu v míře, kterou individuálně potřebuje a v kvalitě, která mu vyhovuje. Vzdělávací působení pedagoga vychází z pedagogické analýzy – z pozorování a uvědomění si individuálních potřeb a zájmů dítěte, ze znalosti jeho aktuálního rozvojového stavu a konkrétní životní i sociální situace a z pravidelného sledování jeho rozvojových i vzdělávacích pokroků.

Pedagog je průvodcem dítěte na jeho cestě za poznáním. Probouzí v něm aktivní zájem i chuť dívat se kolem sebe, naslouchat a objevovat. Didaktický styl vzdělávání dětí je založen na principu vzdělávací nabídky, na individuální volbě a aktivní účasti dítěte.

- aktivity spontánní i řízené, vzájemně provázané a vyvážené v poměru odpovídajícím potřebám a možnostem předškolního dítěte
- spontánní sociální učení založené na principu přirozené nápodoby
- situační učení založené na vytváření a využívání situací, které poskytují dítěti srozumitelné praktické ukázky životních souvislostí
- prožitkové učení hrou a činnostmi dětí podporuje dětskou zvědavost, je založeno na přímých zážitcích dětí
- kooperativní učení je založeno na spolupráci dětí, děti pracují ve dvojicích nebo skupinkách
- komunitní kruh
- řízené individuální činnosti
- práce s knihou
- vyprávění, beseda, rozhovor...
- experimenty a objevování
- práce s chybou
- výlety
- plavání pro starší děti
- návštěvy divadélek v Kulturním centru v Lanškrouně
- účast na vzdělávacích a zábavných programech přímo v budově ZŠ a MŠ

- zpracovávání přírodních materiálů
- zpracovávání odpadových materiálů
- dodržování pravidel
- využívání dětské spontánnosti a nápodoby
- respektování individuality dítěte

5.4. Akce školního roku

Školní vzdělávací program doplňují tradiční akce mateřské školy:

Listopad: Podzimní hrátky – (Drakiáda, Uspávání broučků, Lampiónový průvod) společné podzimní zapojení rodičů a dětí do podzimních aktivit

Prosinec: Vánoční besídka – vánoční posezení s rodiči
společné vánoční tvoření pro vánoční výstavu

Leden: Karneval – den plný her, tance a zábavy

Březen: Na návštěvě v 1. třídě

Duben: Velikonoce – společné jarní tvoření pro velikonoční výstavu
Pozor, červená – den zaměřený na dopravní tematiku
Čarodějny den – dopoledne věnované tradici

Květen: Den matek – besídka pro maminky doplněná řadou soutěží,
ve kterých budou soutěžit maminky se svými dětmi
společně (1 x za dva roky)

Červen: Den dětí – den plný her, soutěží a zábavy
Školní výlet – putování dětí po zajímavostech našeho kraje
Akademie – školní akademie, ve které děti předvedou veřejnosti
své vystoupení (1 x za dva roky)
Den otců – zábavné odpoledne pro tatínky (1x za dva roky)

5.5. Zajištění průběhu vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

5.5.1. Podpůrná opatření prvního stupně

Má-li dítě obtíže při vzdělávání, škola zpracuje plán pedagogické podpory dítěte (PLPP), který zahrnuje mj. popis obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb dítěte a podpůrná opatření prvního stupně; plán pedagogické podpory bude vyhodnocen nejpozději po třech měsících. Podkladem pro zpracování PLPP je ŠVP.

Podpůrná opatření prvního stupně naplňují samy učitelky a jsou určena pro děti s rizikem rozvoje speciálních vzdělávacích potřeb. Jedná se především o úpravu organizace vzdělávání dítěte, o volbu vhodných pedagogických a didaktických postupů. Mezi taková opatření patří např. častější přestávky při činnosti, zadávání úkolů rozvíjejících oslabené schopnosti dítěte, ověřování porozumění zadaného úkolu, poskytnutí dostateku příležitosti k pohybu, častější konzultace s rodiči apod.

Učitelky mateřské školy zpracovávají **plán pedagogické podpory (PLPP)**, ve kterém je upravena organizace a hodnocení vzdělávání dítěte včetně úpravy metod a forem práce a projednávají jej s ředitelkou školy.

Ředitelka školy rozhoduje o poskytování podpůrných opatření prvního stupně bez doporučení školského poradenského zařízení i bez informovaného souhlasu zákonného zástupce. Tím není dotčeno právo zákonného zástupce na informace o průběhu a výsledcích vzdělávání dítěte (§ 21 školského zákona).

Pokud by nepostačovala podpůrná opatření prvního stupně (po vyhodnocení plánu pedagogické podpory) doporučí učitelky využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení za účelem posouzení speciálních vzdělávacích potřeb dítěte (§ 16 odst. 4 a 5 školského zákona a § 2 a § 10 vyhlášky č. 27/2016 Sb.)

Pokud by zákonný zástupce dítěte přes opakovaná upozornění a vysvětlení důsledků nenavštívil ŠPZ za účelem nastavení podpůrných opatření ve vzdělávání dítěte a způsobil tak dítěti obtíže při vzdělávání (protože škola sama dostatečná podpůrná opatření vytvořit nemůže), může se škola obrátit na zástupce orgánu veřejné moci (OSPOD) a v souladu se zákonem o sociálně právní ochraně dětí požádat o součinnost.

Subjekty, které jsou zapojeny do výchovy a vzdělávání těchto dětí:

- Pedagogicko psychologická poradna Pardubického kraje – pracoviště: Ústí nad Orlicí, adresa: Královéhradecká 513, 562 01 Ústí nad Orlicí
- Speciálně pedagogické centrum (SPC), adresa: Lázeňská 206, 562 01 Ústí nad Orlicí

Náprava řeči patří plně do kompetence logopeda.

Subjekty, které jsou zapojeny do logopedické péče dětí:

- Ambulance klinické logopedie - Mgr. Petra Šimerdová, adresa: S. Čecha č.p. 43 56301 Lanškroun.
- Ambulance klinické logopedie - Mgr.Věra Janoušková, adresa: Kollárova 7, 568 02 Svitavy
- Ambulance klinické logopedie - Mgr. Marie Mrázková, Raisova 1750/20, 568 02 Svitavy, Předměstí
- Logopedická ambulance - Svitavská nemocnice, Kollárova 2070/22, 568 02 Svitavy, Předměstí
- Ambulance klinické logopedie - Mgr. Petra Šimerdová, adresa: Masarykova 1071, 562 02 Česká Třebová
- Ambulance klinické logopedie - PaedDr. Pumprla Roman, adresa: Masarykova 1071, 560 02 Česká Třebová
- Ambulance klinické logopedie - Mgr. Petra Šimerdová, adresa: Masarykova 1071, 562 02 Česká Třebová

5.5.2. Podpůrná opatření druhého až pátého stupně

Podmínkou pro uplatnění podpůrného opatření 2 až 5 stupně je doporučení školského poradenského zařízení s informovaným souhlasem zákonného zástupce dítěte. K poskytnutí poradenské pomoci školského poradenského zařízení dojde na základě vlastního uvážení zákonného zástupce, doporučení ředitelky školy nebo OSPOD.

Poskytování podpůrných opatření 2 až 5 stupně zahajuje ředitelka školy a to bezodkladně po obdržení doporučení školského poradenského zařízení a získání informovaného souhlasu zákonného zástupce. Není-li možné ze závažných důvodů zabezpečit bezodkladné poskytování doporučeného podpůrného opatření, poskytuje škola po projednání se školským poradenským zařízením a na základě informovaného souhlasu zákonného zástupce dítěte po dobu nezbytně nutnou jiné obdobné podpůrné opatření stejného stupně. Není-li doporučené podpůrné

opatření poskytnuto do 4 měsíců ode dne vydání doporučení, škola projedná tuto skutečnost se školským poradenským zařízením.

Na základě doporučení školského poradenského zařízení vypracovává škola pro dítě **individuální vzdělávací plán (IVP)**. IVP vychází ze školního vzdělávacího programu (ŠVP). Obsahuje mj. údaje o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření poskytovaných v kombinaci s tímto plánem. V tomto plánu se vzdělávací obsah upraví tak, aby byl zajištěn soulad mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi dětí, a aby vzdělávání směřovalo k dosažení jejich osobního maxima.

Škola ve spolupráci se školským poradenským zařízením a zákonným zástupcem dítěte průběžně vyhodnocuje poskytování podpůrného opatření, v případě souvisejících okolností častěji.

Shledá-li škola, že podpůrná opatření nejsou dostačující nebo nevedou k naplňování vzdělávacích možností a potřeb dítěte, bezodkladně doporučí zákonnému zástupci dítěte využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení.

K ukončení poskytování podpůrného opatření 2 až 5 stupně dojde, je-li z doporučení školského poradenského zařízení zřejmé, že podpůrná opatření 2 až 5 stupně již nejsou potřeba. V takovém případě se nevyžaduje informovaný souhlas zákonného zástupce, s ním je ukončení pouze projednáno (§ 16 odst. 4 školského zákona a § 11, § 12 a § 16 vyhlášky č. 27/2016 Sb.).

Ředitelka školy určila výchovného poradce na spolupráci se školským poradenským zařízením v souvislosti s doporučením podpůrných opatření dítěti se speciálními vzdělávacími potřebami (§11 vyhlášky č. 27/2016 Sb.).

5.5.3. Individuální vzdělávací plán

Individuální vzdělávací plán zpracovává škola, vyžadují-li to speciální vzdělávací potřeby dítěte. Individuální vzdělávací plán se zpracovává na základě doporučení školského poradenského zařízení a žádosti zákonného zástupce dítěte. Individuální vzdělávací plán je závazným dokumentem pro zajištění speciálních vzdělávacích potřeb dítěte, přičemž vychází ze školního vzdělávacího programu a je součástí dokumentace dítěte ve školní matrice. Individuální vzdělávací plán obsahuje údaje o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření poskytovaných v kombinaci s tímto plánem, identifikační údaje dítěte a

údaje o pedagogických pracovnících podílejících se na vzdělávání dítěte. Individuální vzdělávací plán dále obsahuje jméno pedagogického pracovníka školského poradenského zařízení, se kterým škola spolupracuje při zajišťování speciálních vzdělávacích potřeb dítěte. Individuální vzdělávací plán je zpracován bez zbytečného odkladu, nejpozději však do 1 měsíce ode dne, kdy škola obdržela doporučení a žádost zákonného zástupce dítěte. Individuální vzdělávací plán může být doplňován a upravován v průběhu celého školního roku podle potřeb dítěte. Zpracování a provádění individuálního vzdělávacího plánu zajišťuje ředitelka školy. Individuální vzdělávací plán se zpracovává ve spolupráci se školským poradenským zařízením a zákonným zástupcem dítěte. Škola seznámí s individuálním vzdělávacím plánem všechny pedagogy dítěte a zákonného zástupce dítěte, který tuto skutečnost potvrdí svým podpisem. Poskytování vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu lze pouze na základě písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce dítěte. Průběh vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu zaznamenává určený pedagogický pracovník měsíčně do záznamového archu. Naplňování individuálního vzdělávacího plánu dvakrát ročně vyhodnocuje.

5.6. Zajištění vzdělávání dětí nadaných a mimořádně nadaných

S ohledem na individuální možnosti dětí jsou nadaným dětem, v rámci pestré nabídky aktivit, předkládány činnosti, které umožňují tento potenciál projevit a v co největší míře využít. Nečekáme na potvrzení, ale snažíme se podporovat všechny jeho projevy. Dětem, které projevují tyto známky, věnujeme zvýšenou pozornost na to, aby se projevy nadání v rozmanitých oblastech činnosti smysluplně uplatnily a s ohledem na individuální možnosti dětí dále rozvíjely. Jeho schopnosti rozvíjíme tím, že mu předkládáme další zajímavé podněty, úkoly, materiály, i když obsahem a náročností překračují náplň vzdělávacích programů mateřské školy. Nezapomínáme, že si i nadané dítě potřebuje hrát. Dbáme o to, aby se odlišné zájmy a schopnosti dítěte nestaly bariérou, vyčleněním dítěte z kolektivu, uzavřením se do vlastního světa. I toto dítě potřebuje mít ve školce pocit psychického bezpečí. Chceme, aby se dítě do školky těšilo a cítilo, že sem patří. V případě, že se jedná o velmi výrazné projevy nadání navazujeme spolupráci s rodiči, za jejich podpory pro děti vytváříme plán pedagogické podpory. Pokud se u dítěte opravdu projeví mimořádné nadání v jedné, nebo více oblastech, doporučíme rodičům vyšetření dítěte ve školském poradenském zařízení. Do doby, než vyšetření proběhne a dříve než škola obdrží doporučení ke vzdělávání dítěte, vzděláváme dítě podle plánu pedagogické podpory. Mateřská

škola je povinna zajistit realizaci všech stanovených podpůrných opatření pro podporu nadání, podle individuálních vzdělávacích potřeb dětí v rozsahu 1 - 4 stupně podpory (Vyhláška č. 27/2016 Sb. dále Školský zákon).

5.7. Zajištění vzdělávání dětí od dvou do tří let

Předškolní vzdělávání organizujeme pro děti ve věku zpravidla od 3 do 6 let. S odloženou účinností od roku 2020 bude předškolní vzdělávání organizováno pro děti ve věku od 2 let zpravidla do 6 let. Pro zajištění kvalitních podmínek pro vzdělávání dětí od 2 do 3 let je zapotřebí přijmout několik opatření týkajících se zajištění bezpečnostních, hygienických, prostorových i materiálních podmínek, včetně přizpůsobení organizace vzdělávání. Z důvodu výchovy a vzdělávání dětí mladších tří let musí být objekt mateřské školy začleněn do kategorie činností podle požárního nebezpečí, v současné době dochází k postupným úpravám, a tím bude dodržena platná legislativa. Postupně budeme přijímat dle platných vyhlášek opatření, abychom mohli od roku 2020 přijímat děti ve věku dvou až tří let. Samozřejmostí bude nejen průběžné vzdělávání pedagogických pracovníků v této oblasti, ale i rozšíření knihovny o publikace a materiály věnující se tomuto tématu.

Vzdělávání dětí mladších tří let má svá specifika. Dvouleté děti potřebují více individuální péče, známé prostředí a nejbližší okolí, pravidelný denní režim, emoční podporu, pocit bezpečí, podnětné prostředí, srozumitelná pravidla, smysluplnost, podnětnost a jednoduchost. Nejvíce se učí nápodobou, situačním učením, vlastním prožitkem a především hrou a činnostmi. Důležité je, abychom těmto dětem nechali co nejvíce prostoru pro volné hry a pohybové aktivity a citlivě přizpůsobovali organizaci – střídali nabídkové činnosti, trénovali návyky a praktické dovednosti. To jim bude v naší mateřské škole umožňováno vhodně zvolenými činnostmi, hrami a hračkami. Je naším cílem i takto malé děti začlenit do edukačního procesu pomocí pozvolné a šetrné adaptace se zaměřením na socializaci a prohlubování základů sebeobslužných činností. Individualizovaný přístup k dítěti a úzká spolupráce s rodinou jsou samozřejmostí.

6. OBSAH INTEGROVANÉHO CELOROČNÍHO VZDĚLÁVACÍHO BLOKU

Obsah ŠVP PV je rozpracován do pěti tématických bloků, které se dále dělí do tématických celků. Jednotlivými bloky provázejí děti školcoví skřítkové, kteří mají připravena různá tajemství a překvapení. V prostorách MŠ je umístěn „strom skřítků“, který graficky znázorňuje jednotlivé tématické bloky rozdělené na tématické celky.

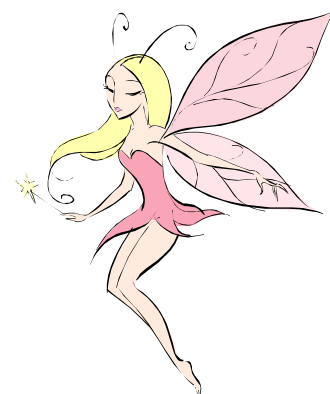
Třídní vzdělávací program vychází ze školního vzdělávacího programu „Kouzelná školka“ a jeho pěti tématických bloků, které jsou pro všechny společné a závazné. Výběr podtémat si učitelky vybírají dle potřeb, zájmů a podmínek ve třídě tak, aby se děti dále rozvíjely a posouvaly směrem k cílovým kompetencím. Při plánování se obě učitelky ve třídě domlouvají na záměru, dílčích vzdělávacích cílech tématické části, na délce trvání a na činnostech, které k naplnění záměrů směřují. Učitelky používají k plánování předtištěný tiskopis. TVP je uložen v jednotlivých třídách.

**Pojďte, děti, potají,
skřítkové nás čekají.**

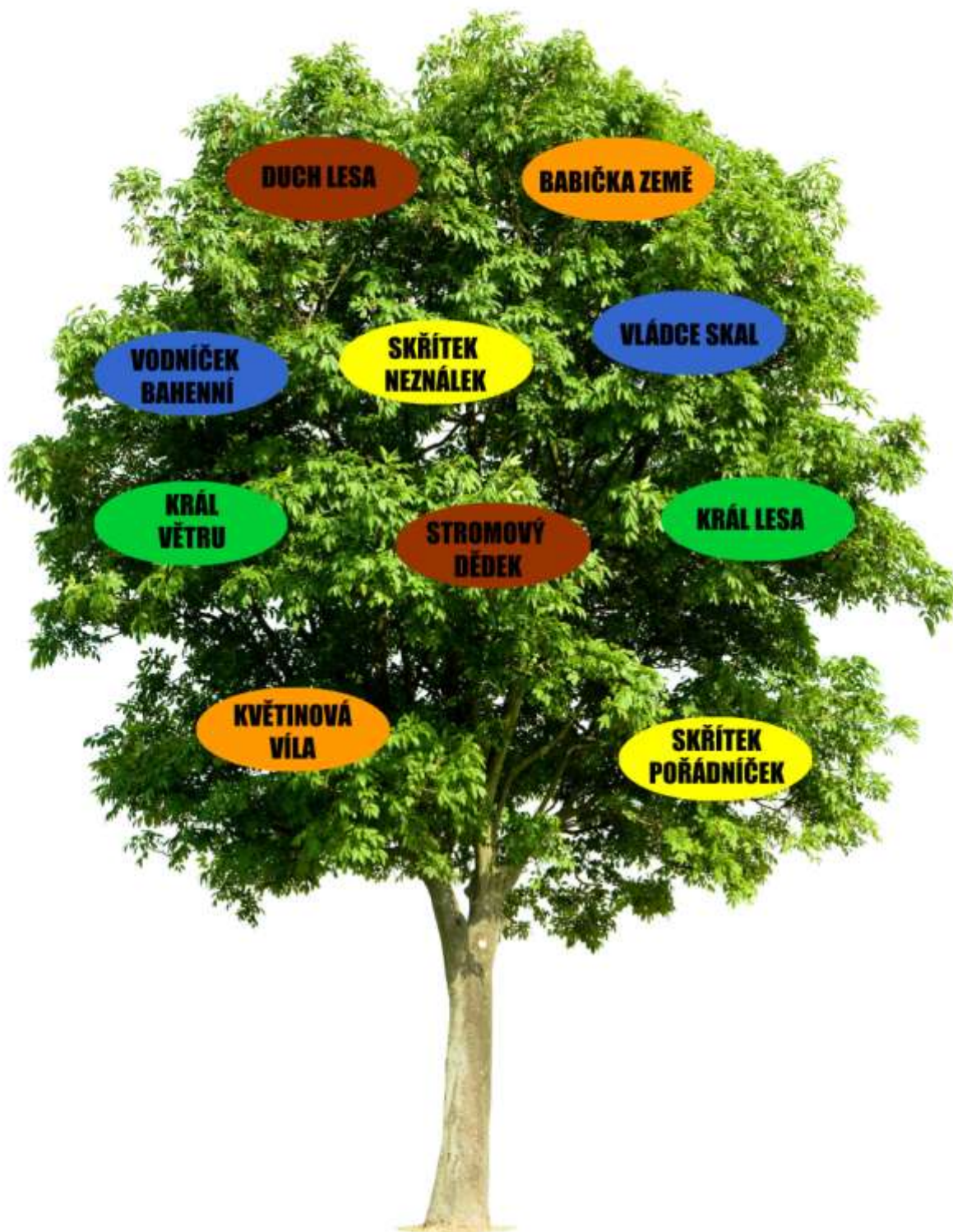
**Provedou nás celým rokem,
pomaličku, žádným skokem.**

**Nemusíte se jich bát,
budete se s nimi smát.**

**Tak jen pojd'te pomaličku,
setkáte se za chvíličku.**

Kouzelná školka

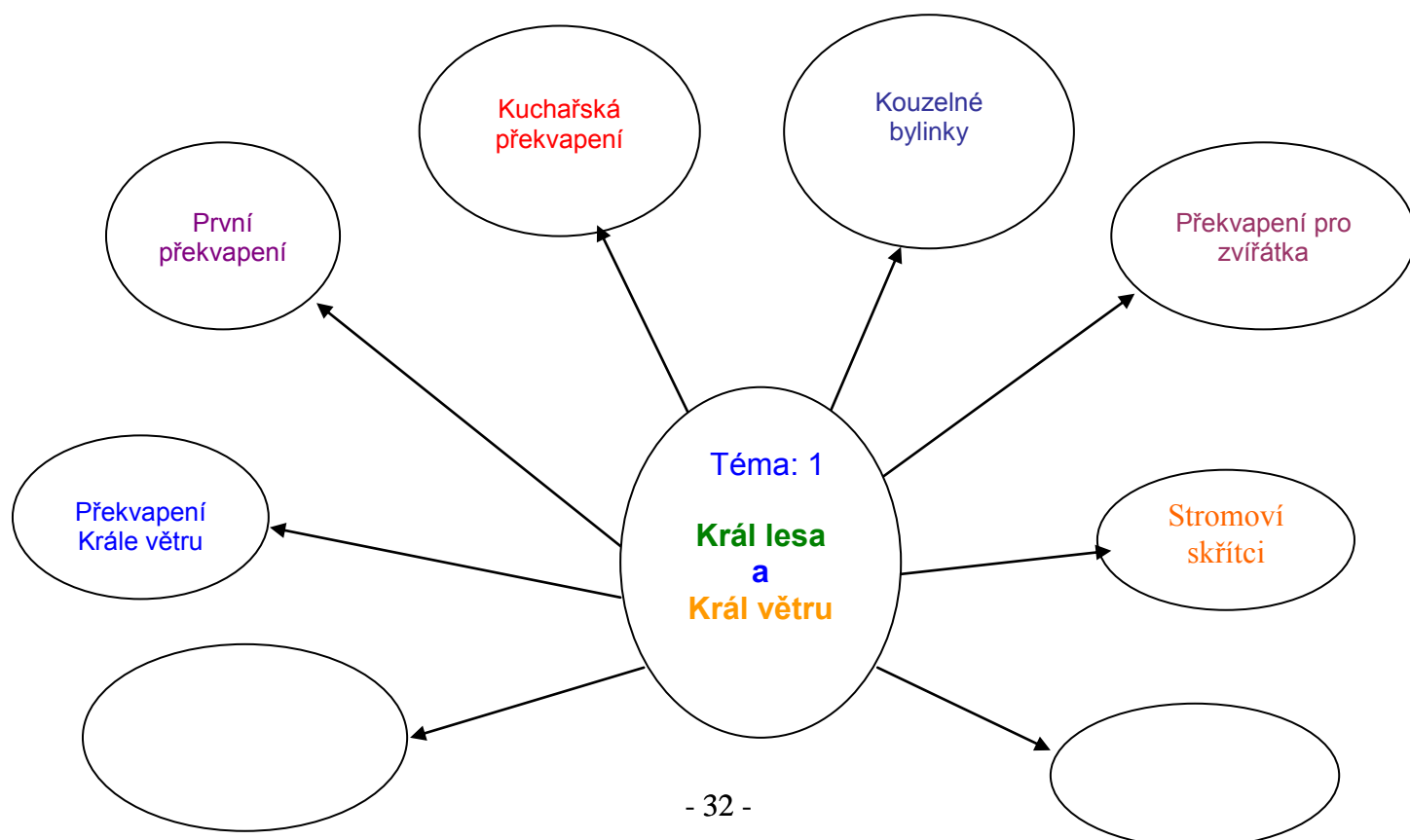
7. ČÁSTI INTEGROVANÉHO CELOROČNÍHO VZDĚLÁVACÍHO BLOKU

Kouzelná školka

7.1. Téma: KRÁL LESA A KRÁL VĚTRU

Charakteristika

V tomto období se děti seznamují s prostředím mateřské školy a se školní zahradou. Učí se žít v kolektivu dětí, vyhledávají si kamarády a učí se respektovat druhé. Poznávají jména učitelek a dětí, setkávají se s dalším personálem, učí se navazovat kontakt s dosud neznámými dospělými osobami. Vytváří si vztah k místu, prostředí a rodině, ve které žijí. Osvojují si základní hygienické návyky a životní návyky a dovednosti k podpoře zdraví. Dále se seznamují s koloběhem vody v přírodě a jejím významem pro vše živé. Pozorují změny přírody na podzim, vnímají změny počasí, poznávají plody a ovoce všemi smysly. Dozívají se o důležitosti ovoce a zeleniny pro zdraví. Využívají přírodniny k výtvarným, hudebním i didaktickým činnostem.

7.1. Téma: KRÁL LESA A KRÁL VĚTRU

7.1.1. VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA

- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky, lezení)
- nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla)
- činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru
- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
- cvičení v projevování citu, v sebekontrolě a v sebeovládání
- hry na téma rodiny a přátelství
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti
- činnosti směřující k ochraně zdraví, bezpečí
- vytváření zdravých životních návyků
- smyslové a psychomotorické hry
- činnosti zaměřené ke cvičení paměti (mechanické, logické, obrazné a pojmové)
- kognitivní činnosti (kladení otázek a odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, objevování)
- přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování
- motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností
- spontánní hra
- činnosti zajišťující spokojenost a radost, vyvolávající veselí a pohodu
- činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišení od ostatních
- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým
- společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému
- aktivity podporující uvědomování si vztahu mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi chlapci a děvčaty, úcta ke stáří apod.)
- činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování, spolupodílení se na jejich tvorbě
- činnosti vyžadující obhajování vlastních názorů, rozhodování
- aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v MŠ
- spoluvytváření jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě
- praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí atd.

7.1.2. OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

- uvědomovat si své vlastní já, svou samostatnost, odloučení od rodiny
- nalézt v mateřské škole sebedůvěru a sebejistotu
- přizpůsobit se prostředí a režimu v mateřské škole
- respektovat přirozené potřeby a schopnosti jednotlivce, jeho individuální tempo
- učit se prosociálnímu, estetickému a mravnímu cítění a chování – chápat vlastní práva, ale také první povinnosti a omezení
- správná koordinace ruky a oka – snaha o přesné stříhaní a lepení (dodržení bezpečnosti při práci s různým výtvarným a pracovním materiálem)
- určit zralé a nezralé ovoce (zeleninu) podle vzhledu, chuti a hmatu
- vědět, proč je pro nás důležitá správná výživa a pohyb
- respektovat kamaráda při společenské hře, ale také při volné hře – půjčit hračku, pomoci s pravidly
- přizpůsobit se stravovacím návykům v MŠ, dokonale používat lžíci, příbor, zvládat základy hygieny
- brát ohled na věci, hračky, rostliny a zvířata ve svém okolí
- manipulovat s drobnými předměty, umět s nimi zacházet a používat je (hračky, stavebnice, přírodní materiál), zvládat jemnou motoriku

7.1.3. DÍLČÍ VZDĚLÁVACÍ CÍLE:

- uvědomovat si vlastní tělo
- zvládnout osobní hygienu, postarat se o své věci....
- rozvoj jemné motoriky – stříhání, lepení, trhání papíru
- rozvíjet komunikační dovednosti (verbální a neverbální)
- rozvíjet kultivovaný projev
- rozvíjet slovní zásobu, vyjadřovat své potřeby
- zapojit fantazii a trpělivost při hře a práci s drobným materiálem (stavebnice, přírodní materiál)
- seznamovat se s pravidly chování ve vztahu k druhému
- posilovat kladný vztah k druhé osobě (v rodině, školce, dětské skupině)
- rozvíjet přátelské vztahy při volné hře ve třídě, na zahradě
- poznávat pravidla společenského soužití a spoluvytvářet je v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumět základním projevům neverbální komunikace obvyklé v tomto prostředí
- rozvíjet schopnosti žít ve společnosti ostatních lidí, přizpůsobit se, spolupracovat, spolupodílet se, přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k dětem)
- seznamovat se s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytvářet pozitivní vztah k němu
- osvojovat si poznatky a dovednosti potřebné k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí a vytvářet bezpečné prostředí
- rozvíjet kladný vztah ke svému okolí, vytvářet pozitivní názory na lidi, zvířata a věci kolem něj

7.1.4. OPTIMÁLNÍ ÚROVEŇ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ PRO DĚTI UKONČUJÍCÍ PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

- adaptovat se na prostředí školy – 4.7.
- seznamovat se s kamarády, učitelkami – 4.7., 5.10., 4.9.
- seznamovat se se svou značkou, místem, kam si odkládám své věci, prostory ve vlastní třídě a celé škole – 2.2.
- vytvářet kladný vztah dětí k prostředí, kde žijí, umět si vážit prostředí domova – 5.11.
- seznamovat se s okolím MŠ, orientovat se v prostředí celé školy – 2.2.
- seznamovat se a uvědomovat si základní společenské návyky jako např. poprosit, poděkovat, pozdravit, požádat o pomoc, uposlechnout pokyn, vyslechnout druhého – 5.8., 5.9., 5.10.
- poznávat různé pracovní pomůcky – nůžky, lepidlo ..... 2.3., 5.1.
- učit děti pozorovat přírodu, vnímat její krásu, učit se ji chránit a neničit... – 5.11.
- poznávat zrání a dozrávání ovoce a zeleniny – 1.3.
- seznamovat se se společenskými hrami, dodržovat daná pravidla – 5.5.
- zvládnout sebeobsluhu, osobní hygienu, přijímání stravy a tekutin, znát základní pravidla stolování – 5.12.
- posilovat vztah k živé a neživé přírodě – 1.1.
- seznamovat děti s hudebními nástroji – ozvučná dřívka, činely – 3.2.
- rozvíjet dovednosti při hře se stavebnicí a různým drobným materiálem – 5.3., 2.6.
- ukládat věci na svou značku, zvládat jednoduché úklidové činnosti – 5.11.
- připravovat radostné dny v MŠ – dny plné her – 1.7., 4.4., 5.9.

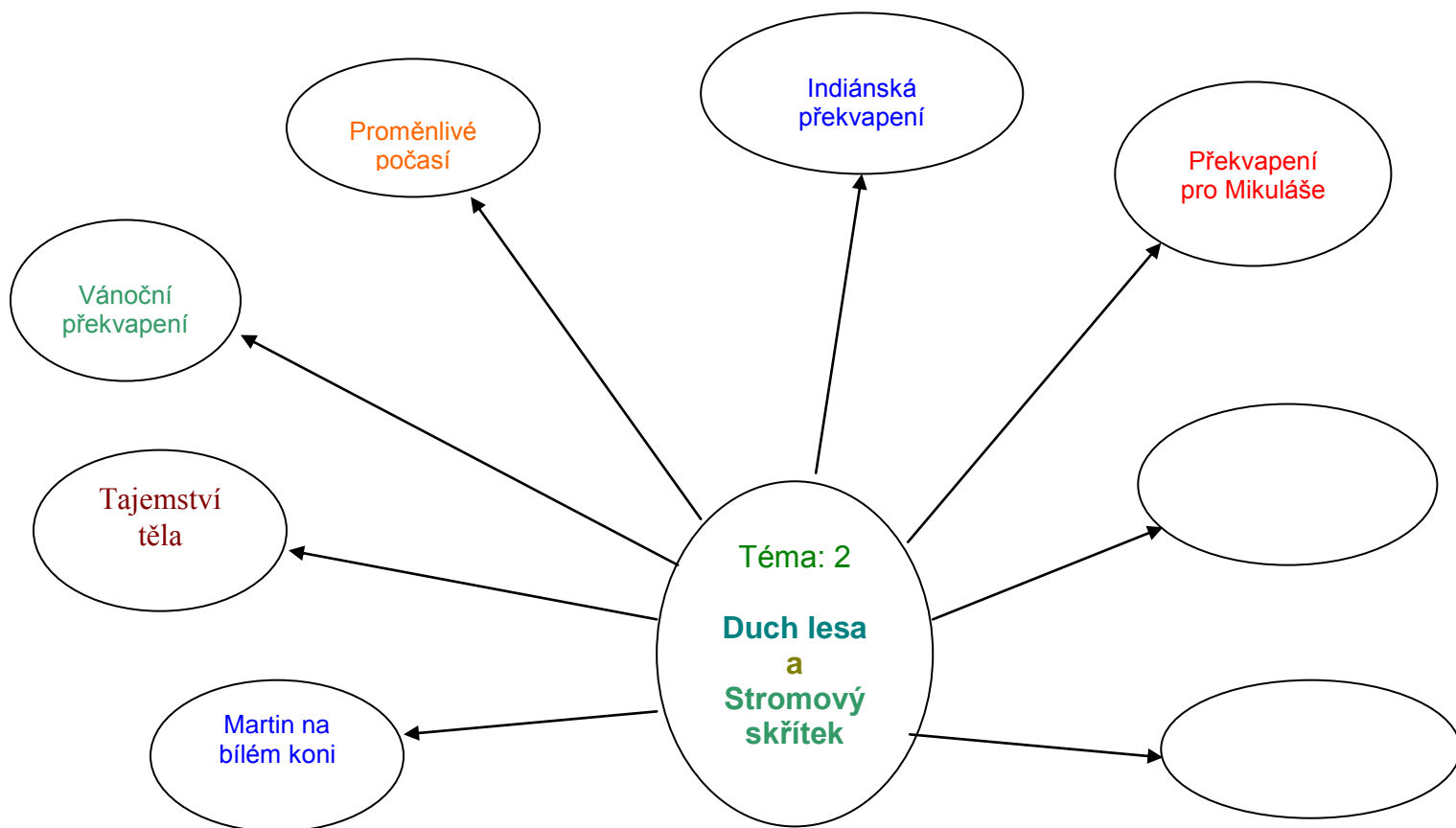
7.1.5. RIZIKA

- neaktuálnost zdravotního stavu a zdravotních problémů dítěte
- uplatňování nevhodných cviků a činností
- nedostatek možností projevit vlastní city, sdělovat citové dojmy a prožitky a hovořit o nich

7.2. Téma: DUCH LESA A STROMOVÝ SKŘÍTEK

Charakteristika

Činnosti v tomto období jsou zaměřené na poznávání lidského těla a jeho funkcí, prevenci nemocí a upevňování hygienických návyků. V tomto období je působeno na dětské city a rozvoj všech smyslů. Vše se prolíná s atmosférou Mikuláše, Adventu a Vánoc. Děti se seznamují s tradicemi a zvyky vánočního času. Přípravují dárečky, ozdoby a významně se podílí na výzdobě třídy a školky. Nacvičují program a vystupují na vánoční besídce, zpívají a poslouchají koledy, pečou a zdobí perníčky. Se svými výrobky se účastní vánoční výstavy. Učí se chránit zdraví svoje i ostatních, poznávají příčiny nebezpečí (pyrotechnika, svíčky, ostré předměty...) Setkávají se s pojmy dobro a zlo v příbězích a pohádkách a snaží se je pochopit.

7.2. Téma: DUCH LESA A STROMOVÝ SKŘÍTEK

7.2.1. VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA

- manipulační činnosti a úkony s předměty, pomůckami, nástroji náčiním, materiálem
- činnosti zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí
- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitku, příběhu, podle obrázku, fantazie apod.)
- cvičení v projevu citu, v sebekontrolě a v sebeovládání
- smyslové a psychomotorické hry
- činnosti zaměřené ke cvičení paměti (mechanické, logické, obrazné a pojmové)
- kognitivní činnosti (kladení otázek a odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, objevování)
- hry na téma rodiny a přátelství
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti
- činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí
- vytváření zdravých životních návyků
- záměrné pozorování, čím se lidé liší (vlastnosti, dovednosti, city, schopnosti, pohlaví, věk, jazyk), čím jsou si podobní
- samostatný slovní projev na určité téma
- vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo zhlédlo
- řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant
- činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, kde může být dítě úspěšné
- estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, dramatické, literární, hudební)
- sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti hudební a hudebně pohybové, výtvarné hry
- hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého
- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahu a chování
- aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce)
- aktivity přibližující dítěti mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda)

7.2.2. OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

- respektovat plynulý, nenásilný přechod od jedné činnosti k druhé
- uplatňovat hygienické, společenské a kulturní návyky
- dodržovat smluvená pravidla
- znát svá práva, ale i povinnosti
- respektovat práva druhých dětí
- uplatňovat zvyky stolování
- předcházet konfliktům, vést k zodpovědnosti za své chování
- vytvářet kladné postoje k hodnotám lidské práce pro společnost
- znát základní změny v přírodě – čtvero roční období a charakteristické znaky jarní, letní, podzimní a zimní přírody
- znát některá volně žijící zvířata (na poli, v lese) a vědět, co potřebují k přežití v průběhu zimy
- umět se přizpůsobit změnám počasí – ví, kdy si vzít pláštěnku, čepici,...
- dokázat se sám obléci a svléci – zapínat zipy, knoflíky
- znát základní hygienické návyky, které předcházejí nemocem
- popsat lidské tělo podle předlohy, pojmenovat některé orgány a znát jejich funkce
- vědět, proč je pro nás důležitá správná výživa a pohyb
- samostatně dokončit činnost a předat hotový výsledek (dokončit pracovní list, výrobek)
- převyprávět průběh, děj divadelního představení, vyjádřit svůj názor – líbí x nelíbí a proč
- dokázat správně artikulovat, ovládat dech, tempo, udržet rytmus
  - recitace známých básniček a říkadel
  - sólový zpěv u kláves
- rozvíjet vztah rodiny a mateřské školy – vánoční besídka
- zapojit děti do předvánoční výzdoby třídy, školy, šatny, vánočního stromečku v mateřské škole
- prohlubovat zájmy dětí, podílet se na společném životě v mateřské škole
- znát význam tradic – Mikuláš, Vánoce, Nový rok
- určit základní druhy vánočního cukroví pomocí vůně, chuti

7.2.3. DÍLČÍ VZDĚLÁVACÍ CÍLE

- osvojovat si poznatky o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě
- ovládat pohybový aparát a tělesné funkce
- rozvíjet fyzickou i psychickou zdatnost
- přijímat zdravé životní návyky
- zvládat sebeobslužné činnosti při svlékání, oblékání a dodržovat hygienické návyky
- rozvíjet řečové schopnosti a jazykové dovednosti receptivní (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivní (výslovnost, vytváření pojmů, mluvený projev, vyjadřování)
- obohacovat jazykový projev, rozvíjet slovní zásobu
- zapojit všechny smysly při zkoumání svého okolí, poznávání živé a neživé přírody
- osvojovat si elementární poznatky, schopnosti a dovednosti důležité pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- chránit si osobní soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými
- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhé
- rozvíjet schopnosti přizpůsobovat se přirozenému vývoji a běžným změnám
- brát ohled na lidi, zvířata kolem sebe, respektovat je a pomáhat jim
- vytvářet základnu aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivním vztahům ke kultuře a umění
- rozvíjet fantazii v tvořivosti, v myšlení i v činnostech
- být citlivým pozorovatelem a vnímavým posluchačem, divákem, tvůrcem, aktérem při setkávání s umělci, s uměleckými a kulturními zážitky a činnostmi
- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně-pohybových činností
- chápat, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
- vytvářet povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, pociťovat sounáležitost se živou a neživou přírodou, lidmi a celou planetou Zemí
- chápat, že svět se mění, vyvíjí se, vzájemně ovlivňuje, pohybuje

7.2.4. OPTIMÁLNÍ ÚROVEŇ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ PRO DĚTI UKONČUJÍCÍ PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

- upozorňovat na změny v přírodě – barva listí, všimnout si rozdílů podzimní přírody (poznávání základních a doplňkových barev) – 1.4.
- chápat časový sled ročních období, vliv změn počasí na přírodu, na lidi 1.3.
- prohlubovat poznatky o významu životního prostředí pro člověka, uvědomovat si, že způsob, jakým žijeme a chováme se, ovlivňuje vlastní zdraví i životní prostředí – 5.11.
- poznávat volně žijící zvířata, jejich způsob života, příprava na zimu – jak můžeme přispět k přežití zimy některých volně žijících zvířat – 5.6., 5.7.
- chápat změny počasí a jejich vliv na oblečení, proč se více oblékáme v chladném počasí – 5.12.
- vést děti k samostatnosti v sebeobsluze, při oblékání, svlékání především při zavazování tkaniček, zapínání knoflíků a zipů – 1.2.
- vést děti k péči o vlastní zdraví a prevenci proti nemocem – 5.12.
- pojmenovat části těla, některé orgány, znát jejich funkce – 1.3.
- rozlišovat, co prospívá zdraví – výživa, aktivní pohyb, zdravé prostředí – 5.12.
- rozvíjet pracovní dovednosti, fantazii, představivost a smysl pro dokončení pracovních činností – 2.3., 2.2., 5.1., 5.3.
- prohlubovat estetický zážitek z výtvarného díla, divadelního představení 3.2., 5.2.
- upevňovat výslovnost a výrazný projev – recitace – 3.1.
- rozvíjet schopnosti vyjadřování – 3.2., 3.1.
- uvolňovat ruku v zápěstí i loktu – příprava na psaní – 3.5.
- upevňovat správnou intonaci, rytmus – radost ze zpěvu – 3.2.
- seznamovat se s tradicemi – čert, Mikuláš, Vánoce, Nový rok – 3.8.
- připravovat společně slavnosti k přivítání Mikuláše – 4.2.
- navozovat vánoční atmosféru – 5.11.
- seznamovat se se surovinami pro přípravu vánočního cukroví a pokrmů – 2.6., 4.1.

7.2.5. RIZIKA

- nerespektování rozdílných tělesných a smyslových předpokladů a pohybových možností jednotlivých dětí
- nemožnost spolupodílet se na volbě činností a témat, které se v MŠ realizují
- převaha zprostředkovaného poznání světa (obraz, film)

7.3. Téma: VODNÍČEK BAHENNÍ A VLÁDCE SKAL

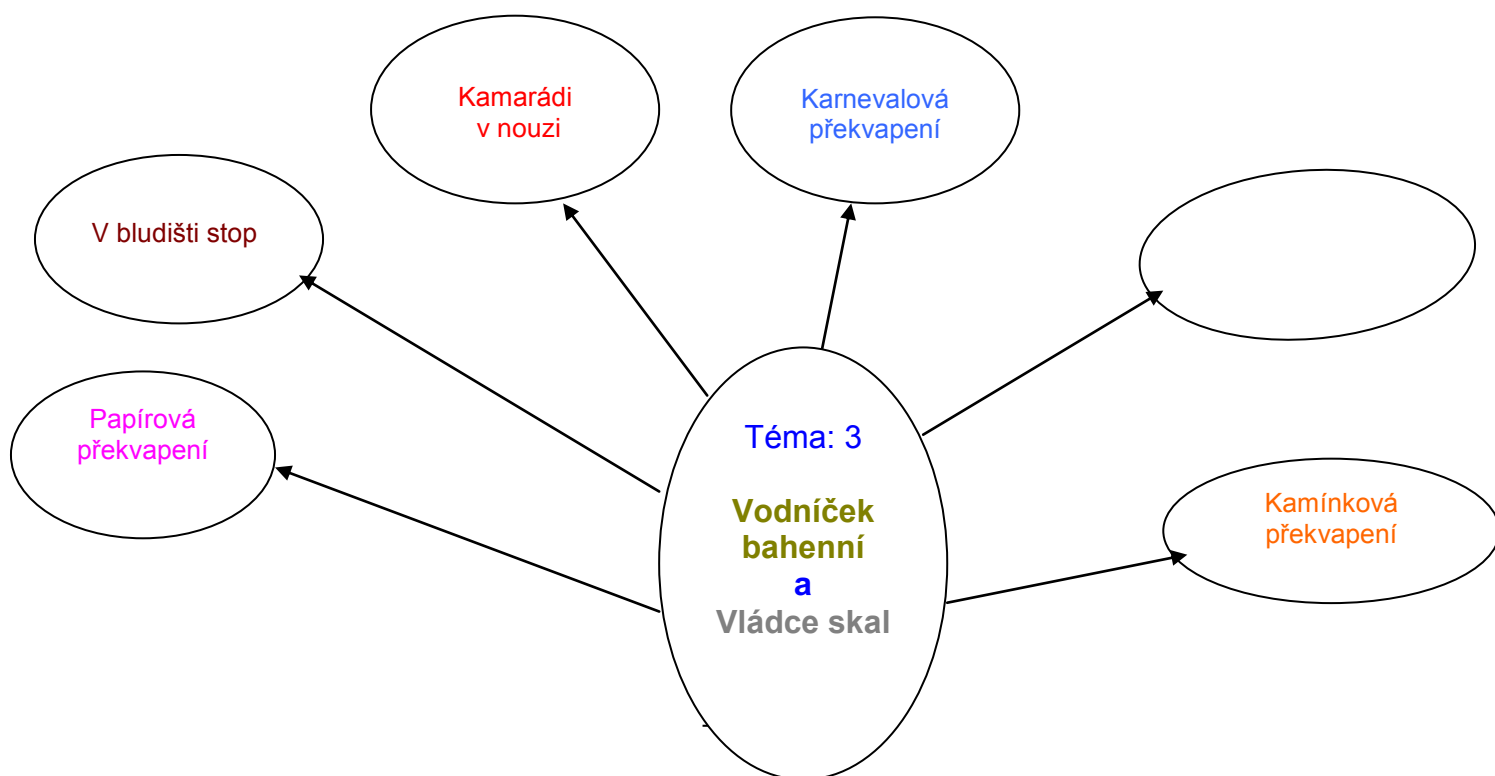
Charakteristika

Tématický blok je plánem aktivit přibližujících a seznamujících děti s tradicí Tří králů, vzpomínáním na prožité vánoční svátky a oslavy Nového roku.

V tomto období se děti seznamují se zimními sporty. Snažíme se co nejvíce využívat pobytu venku a soustředit se na zimní radovánky – sáňkování, bobování, pohyb po ledové ploše, hry se sněhem a stavby z něj. S touto tematikou souvisí i správné oblékání, péče o zdraví, seznámení dětí s možným nebezpečím při zimních hrách a sportech. Děti poznávají vlastnosti vody ve všech skupenstvích, dělají pokusy se sněhem a ledem. Učí se, jak s vodou zacházet, proč je důležité s ní šetřit, co může vodu znečišťovat a jak ji mohou chránit.

Toto téma zahrnuje i přípravu předškoláků na zápis do první třídy, hravou formou se opakují, prohlubují a upevňují znalosti a dovednosti důležité pro úspěšné absolvování zápisu. Děti také navštíví ukázkovou hodinu v první třídě. Mladší děti si hrají „na školu“. Procvičují barvy, tvary, trénují orientaci v makro i mikro prostoru. Děti se také seznamují se životem kolem nás, s rozdělením dne, hrají si na různá povolání, zjišťují povolání svých rodičů a lidí kolem sebe. Poznávají dopravní prostředky, hrají hry s dopravní tematikou.

Tento blok je ukončen vyvrcholením masopustu – karnevalem ve školce, výrobou masek, zábavnými hrami a soutěžemi, tancem, zpěvem a hudebně pohybovými hrami.

7.3. Téma: VODNÍČEK BAHENNÍ A VLÁDCE SKAL

7.3.1. VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA

- komentování zážitků a aktivit
- vyřizování vzkazů a zpráv
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů
- sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů
- grafické napodobování symbolu tvaru a čísel
- smyslové a psychomotorické hry
- činnosti zaměřené ke cvičení paměti (mechanické, logické, obrazné a pojmové)
- kognitivní činnosti (kladení otázek a odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, objevování)
- spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem
- hry podporující tvořivost, představivost, fantazii (kognitivní, výtvarné, konstruktivní, hudební, dramatické)
- činnosti zaměřené k vytváření pojmu a osvojování poznatku (vysvětlování, objasňování, práce s knihou, obrazovým materiálem)
- činnosti vyžadující samostatné vystupování
- cvičení v projevování citu, v sebekontrolě a v sebeovládání
- hry na téma rodiny a přátelství
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti
- činnosti směřující k ochraně zdraví, bezpečí
- vytváření zdravých životních návyků
- hry a aktivity na téma dopravy
- cvičení bezpečného chování v dopravních situacích

7.3.2. OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

- bezpečná chůze na sněhu ve dvojici – udržení rovnováhy
- popsat zimní oblečení, vědět, kam si mám co obléknout
- radovat se ze zimních sportů a pobytu na čerstvém vzduchu
- rozeznat stopy ve sněhu – zajíc, ptáček, pes
- znát základní potřeby zvířat v zimním období
- zvládnout základní písně k danému ročnímu období
- umět pomocí vytleskávání rozlišit počet slabik
- zvládnout samostatně vypracovat jednoduchý pracovní list k rozvoji grafického projevu
- mít povědomí o základních dopravních značkách a vědět jak se mám chovat v silničním provozu

7.3.3. DÍLČÍ VZDĚLÁVACÍ CÍLE

- rozvíjet pohybové schopnosti a zdokonalovat dovednosti v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsah pohybu, pohyblivost, dýchání)
- vytvářet zdravé životní návyky – zdravotně zaměřené činnosti
- (vyrovnávací, protahovací cviky)
- zvládnout sebeobsluhu při oblékání
- otužování organismu v zimním období vlivem prostředí
- rozvíjet a kultivovat mravní a estetické vnímání, citění a prožívání
- respektovat dětský ostych
- vědomě využívat všech smyslů – chuť, čich, hmat, zrak
- rozvíjet vztahy dítěte k druhým lidem
- vnímat, co si druhý přeje, hledat společné znaky s kamarádem
- vytvářet základy estetického vztahu ke kultuře a umění
- přispívat kulturnímu dědictví, jeho hodnotám a tradicím
- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur
- vnímat přírodu a zvířata citlivou dětskou duší
- vyjádřit hudbou a tancem svou aktuální náladu
- rozvoj sluchového aparátu - vytleskávání, použití ozvučných dřívěk při rozkladu slov
- rozvíjet úctu k životu ve všech jeho formách

7.3.4. OPTIMÁLNÍ ÚROVEŇ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ PRO DĚTI UKONČUJÍCÍ PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

- zvládnout základní pohybové dovednosti na sněhu, udržení rovnováhy na sněhu – 1.6., 4.1.
- třídit oblečení na zimní a letní, pojmenovat části zimního oblečení – 2.1.
- posilovat dětský organismus a imunitní systém pomocí zimních radovánek a sportů – 5.12.,4.6.
- pamatovat na zvířata v lese – krmíme ptáčky, poznáváme stopy zvířat ve sněhu – 4.3.
- všímat si potřeb lesní zvěře a ptactva, jak se živí, kde žijí..... – 5.5.
- prohlubovat kladný vztah k zimní přírodě – 5.5.
- upozorňovat na chování dětí v mimořádných situacích, které přináší zimní období – chůze po zledovatělé vozovce, chodníku – 5.12.
- podporovat duševní pohodu, rozvíjet pocity sounáležitosti a spolupráce – 4.4., 4.3.
- vést děti k orientaci v prostoru – 1.2.
- porovnávat dopravní značky, pozorovat chování řidičů v silničním provozu – 1.3., 3.3.
- vytvářet základy pro práci s informacemi – jízdní řád – 1.7.
- posilovat vstřícné chování ve vztahu k druhým – umět se podělit, podarovat druhou osobu – 5.4.
- hledat podstatné znaky, společné znaky a rozdíly – 2.4.
- upevňovat pěvecké návyky – sólový a skupinový zpěv – 3.2.
- objevovat a sluchově rozlišit počet slabik – 3.5.
- správně zacházet s tužkou – 3.5.
- pozorovat výuku v 1. třídě, návštěva kamaráda ve školní lavici

7.3.5. RIZIKA

- nedostatečná pozornost rozvoji dovedností předcházejících čtení a psaní
- nedostatečný respekt k individuálním potřebám dětí (k potřebě pohybu, spánku, odpočinku, látkové výměny, osobního tempa a tepelné pohody, k potřebě soukromí atd.

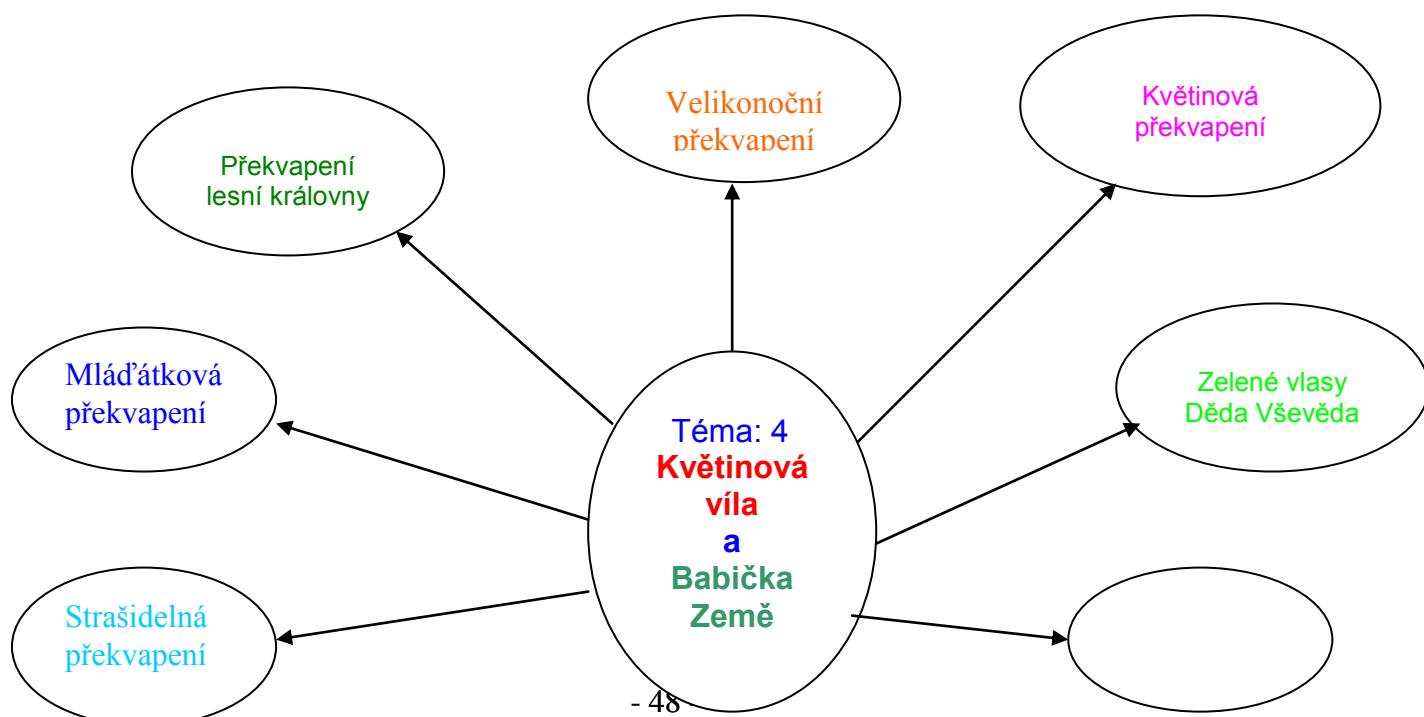
7.4. Téma: KVĚTINOVÁ VÍLA A BABIČKA ZEMĚ

Charakteristika

Děti poznávají první známky jara, pozorují, co se děje na zahrádkách a v přírodě v okolí mateřské školy. V tomto období je hojně využita ústní lidová slovesnost – říkadla, básničky, písničky a hry. Zaměřujeme se na pozorování zvířat a pojmenovávání mláďat, zjišťujeme, jaký máme z chovaných zvířat užitek, zkoumáme svět hmyzu a poznáváme jarní květiny. Velkou výhodou je umístění mateřské školy, protože v blízkosti je pole, lesík, potok, vodní nádrž, statek i čapí hnízdo. Seznamujeme se i se zvířaty žijícími v ZOO nebo v jiných zemích, využíváme encyklopedie, audio i videonahrávky, dětské knihy.

Děti se seznamují s prací na zahrádce, mají k dispozici vlastní záhon, o který se starají. Pojmenovávají a učí se používat zahradní nářadí. Jsou vedeny k ohleduplnosti k přírodě a životnímu prostředí. Hodnotí vlivy člověka na přírodu a vliv přírody na člověka. Dále se seznamují s koloběhem vody v přírodě a jejím významem pro vše živé. Učí se, jak s vodou zacházet, proč je důležité s ní šetřit, co může vodu znečišťovat a jak ji mohou chránit. Dozívají se o vesmíru, vyhledávají v knihách a encyklopediích.

Do tohoto období spadají i velikonoční slavnosti, při kterých se děti seznamují s lidovými tradicemi a účastní se velikonoční výstavy vlastním výrobkem. Věnujeme se lidové tradici „čarodějnic“, kdy si děti vyrábějí masky, košťata, vaří lektvary a plní čarodějné disciplíny.

7.4. Téma: KVĚTINOVÁ VÍLA A BABIČKA ZEMĚ

7.4.1. VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA

- činnosti vyžadující samostatné vystupování
- činnosti vyžadující obhajobu vlastních názorů, rozhodování
- cvičení v projevu citu, v sebekontrolu a v sebeovládání
- hry na téma rodiny a přátelství
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti
- činnosti směřující k ochraně zdraví, bezpečí
- vytváření zdravých životních návyků
- smyslové a psychomotorické hry
- činnosti zaměřené ke cvičení paměti (mechanické, logické, obrazné a pojmové)
- kognitivní činnosti (kladení otázek a odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, objevování)
- činnosti k poznávání různých lidských vlastností
- záměrné pozorování, čím se lidé liší (vlastnosti, dovednosti, schopnosti, city, pohlaví, věk, jazyk), čím jsou si podobní
- dramatické činnosti, hraní rolí, hudební, hudebně pohybové hry
- přípravy a realizace společných zábav a slavností (v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy)
- slovesné, literární, výtvarné, dramatické, hudební činnosti
- poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb, písní
- setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným, hudebním uměním mimo mateřskou školu
- aktivity zaměřené k získávání orientace v obci (vycházky, návštěvy)
- návštěvy akcí zajímavých pro předškolní dítě
- činnosti zaměřené k seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, geometrické tvary, množství)

7.4.2. OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

- rozvíjet vlastní seberealizaci
- uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému dítěti a naopak
- každodenně komunikovat – vzájemná komunikace učitelky x dítěte, dítě x dítě
- zvládnout sebeobsahu při stolování
- projevat vlastní city, sdělovat své dojmy a prožitky – hovořit o nich
- upevňovat přátelské vztahy, ohleduplnost k druhým lidem a dětem
- dokázat si po sobě uklidit pracovní místo, snažit se udržet čistý pracovní stůl i během činnosti
- znát základní jarní tradice, umět je vyjmenovat
- přiřadit k sobě domácí dospělá zvířata a jejich mláďata
- mít základní poznatky o literárním díle, rozeznat poezii a prózu, snažit se o vytváření kladného vztahu k psanému slovu
- znát základní orientační body v prostoru MŠ, ZŠ a Damníkova
- mít povědomí o základních dopravních značkách, vědět, jak se mám chovat v silničním provozu

7.4.3. DÍLČÍ VZDĚLÁVACÍ CÍLE

- rozvíjet a užívat všechny smysly
- osvojovat si poznatky o těle a jeho zdraví, bezpečí, o osobní pohodě a vytvářet zdravé životní návyky a postoje
- poznávat a osvojovat si pojmy a poznatky o zdraví, bezpečí, o možném nebezpečí
- zdokonalovat jemnou motoriku při pracovních činnostech
- osvojovat si některé poznatky a dovednosti, které předcházejí čtení i psaní, rozvíjet zájem o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)
- vyprávět o tom, co jsme slyšeli nebo zhlédli – kino, divadelní představení
- rozvíjet a podporovat zájem o učení
- rozvíjet schopnosti a dovednosti důležité pro navazování vztahu – mezi dětmi, dítětem a dospělým
- učit děti přijímat a respektovat druhou osobu
- vytvářet povědomí o mezilidských a morálních hodnotách
- rozvíjet společenský i estetický vkus
- nést odpovědnost za své chování a jednání
- vnímat, že svět má svůj řád, respektovat ho a snažit se mu přiblížit
- osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi

7.4.4. OPTIMÁLNÍ ÚROVEŇ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ PRO DĚTI UKONČUJÍCÍ PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

- udržet čistotu práce – 5.9.
- rozlišit poezii a prózu, verše a volné slovo – 3.5.
- vyjádřit vlastní fantazii a představivost – 2.8.
- zajímat se o psanou formu jazyka – probuzení zájmu o knihy a dětské časopisy – 3.7.
- aktivně používat všechny druhy slov, především sloves – 3.2., 3.1.

7.4.5. RIZIKA

- příliš racionální, hotový a uzavřený výklad světa
- nedostatek pozornosti prevenci vlivů prostředí, které mohou být pro dítě nezdravé a nebezpečné

7.5. Téma: SKŘÍTEK POŘÁDNÍČEK A SKŘÍTEK NEZNÁLEK

Charakteristika

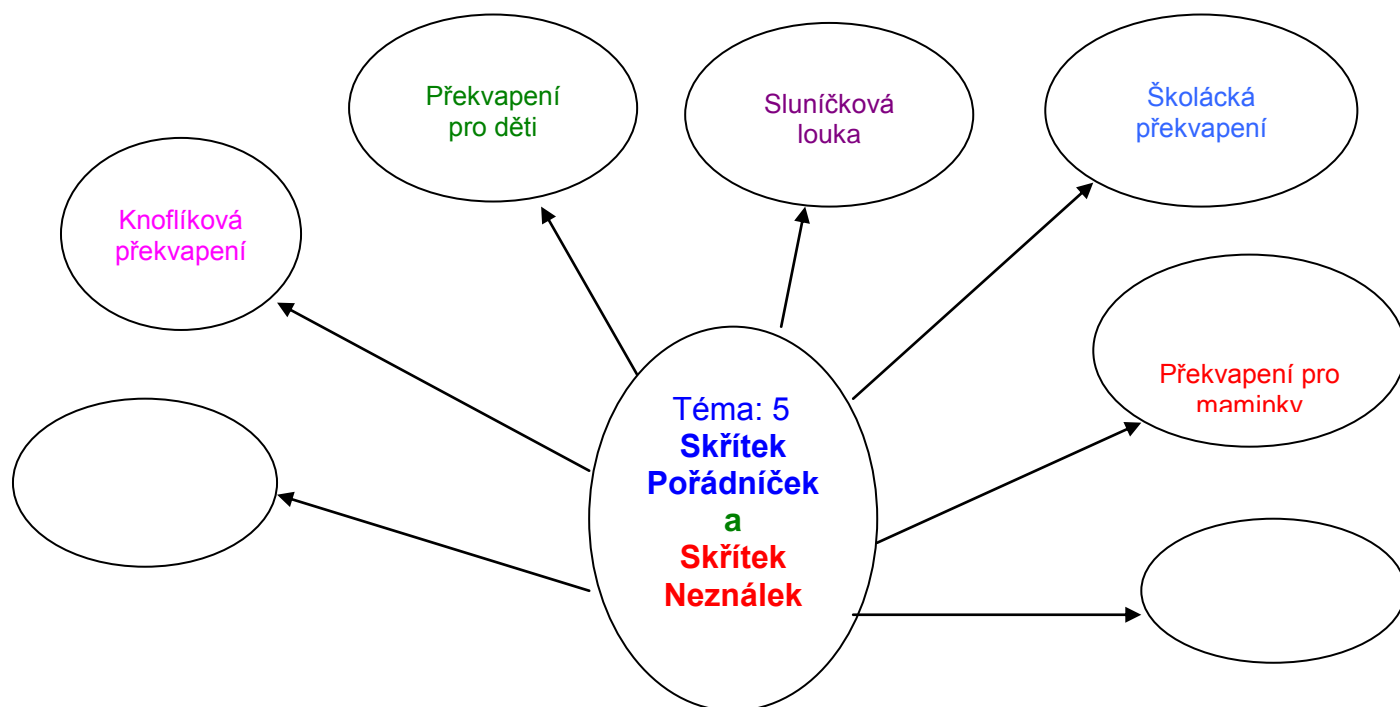
V tomto období prohlubujeme lásku k rodičům, vztahy k sourozencům a prarodičům. Děti o domově vyprávějí, hrají si na něj, staví ho a kreslí, vyrábějí dárek pro maminku, učí se pro ni básničku. Podněcujeme děti k lásce k rodině, což je hlavním záměrem naší školy – vychovat z chlapců budoucí tatínky a z děvčátek maminky.

Pracujeme s knihou, děti se skrze ni dozvídají o jiných lidských kulturách. Děti se dozvědí, že autor je ten, kdo knihu napíše a ilustrátor ten, kdo kreslí obrázky. Děti se učí, jak s knihou správně zacházet, aby dlouho sloužila. Samy představí svoji nejoblíbenější knížku.

Dále oslavujeme svátek dětí na školní zahradě soutěžemi, písněmi, tancem a ochutnávkou zmrzliny. Vystupujeme na školní akademii, která se koná vždy jednou za dva roky v místním kulturním domě, loučíme se s předškoláky.

Nezapomínáme na naši školní zahrádku, okopáváme, plejeme, zaléváme, pozorujeme. Pracujeme s přírodním materiálem (voda, kámen, kůra).

Učíme děti dívat se kolem sebe a vytvářet si vztah k živé a neživé přírodě, což nám ulehčuje období přelomu jara a léta, kdy můžeme hojně využívat pobytu venku. Učíme se nebýt lhostejní a nedopustit, aby jiní přírodu ničili. Experimentujeme v přírodě, napomáhá nám při tom slunce, voda, vítr.

7.5. Téma: SKŘÍTEK POŘÁDNÍČEK A SKŘÍTEK NEZNÁLEK

7.5.1. VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA

- zdravotně zaměřené činnosti
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti
- činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí
- činnosti směřující k ochraně zdraví, bezpečí
- vytváření zdravých životních návyků
- hry na téma rodiny a přátelství
- hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuku
- činnosti směřující k prevenci úrazu, nemoci a nezdravých návyků
- smyslové a psychomotorické hry
- konstruktivní a grafické činnosti
- kognitivní činnosti (kladení otázek a odpovědí, diskuze nad problémem, vyprávění, objevování)
- hry a činnosti zaměřené ke cvičení paměti (mechanické, logické, obrazné a pojmové)
- cvičení v projevu citu, v sebekontrolě a v sebeovládání
- hry na téma rodiny a přátelství
- činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, piktogramy, značky, obrazce)
- příležitosti seznamující děti se sdělovacími prostředky
- záměrné pozorování objektu a předmětu, jejich vlastností, znaků a funkcí (velikost, barva, tvar, materiál, chuť, vůně, zvuk)
- smyslové hry
- činnosti na rozvoj a cvičení postřehu, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti
- námětové hry a činnosti
- činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, logické posloupnosti dějů, příběhů a událostí
- příležitosti a hry pro rozvoj vůle
- výlety do okolí – přírody, kulturní akce
- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinách
- činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije – rodina, mateřská škola
- námětové, konstruktivní, výtvarné hry, dramatizace
- četba, vyprávění, poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením

- tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, dramatické podněcující tvořivost, estetické vnímání a vkusu
- hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí - dítě, dospělý, rodič, učitelka, žák
- sledování událostí v obci a účast na akcích
- hry a aktivity na téma dopravy
- cvičení bezpečného chování v dopravních situacích
- ekologicky motivované aktivity
- poznávání ekosystému (les, louka, potok)
- pěstitelské pracovní činnosti (školní zahrada)

7.5.2. OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

- maximálně využít čas v přírodě a na hřišti mateřské školy
- vyjadřovat se pohybem těla, domluvit se slovy i gesty
- zvládnout sebeobsluhu u dětí a uplatňovat hygienické a společenské návyky
- upevňovat dobrou náladu ve třídě mateřské školy i mimo ni
- využívat fantazii při hrách
- pracovat s různými druhy materiálů
- využívat knihy a encyklopedie pro získání informací
- umět používat ve vhodnou chvíli zdvořilostní oslovení – dobrý den, děkuji,...
- umět rozlišit co je nahoře, dole, vlevo, vpravo
- znát časový sled ročních období, jaro, léto, podzim, zima – umět přiřadit k danému období charakteristické počasí
- umět základní poznatky o pokojových rostlinách, květinách a stromech na zahradě – rozeznávat keře a stromy v okolí MŠ

7.5.3. DÍLČÍ VZDĚLÁVACÍ CÍLE

- rozvíjet psychickou a fyzickou zdatnost
- ovládat pohybový aparát
- užívat a rozvíjet všechny smysly
- zvládat jednoduché pracovní úkony (postarat se o hračky v MŠ, květiny v MŠ, práce na zahradě)
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, výtvarným materiálem a drobnými pomůckami)
- rozvíjet komunikační dovednosti (verbální i neverbální) a kultivovaný projev
- rozvíjet slovní zásobu – vyjadřovat své myšlenky a pocity
- rozvíjet pozitivní city dítěte ve vztahu k sobě – uvědomění si vlastní identity
- upevňovat výslovnost a vyjadřovací schopnosti
- vytvářet pozitivní vztah k intelektuálním činnostem a učení, podpora a rozvoj zájmu o učení
- chápat základní číselné a matematické pojmy, porovnávat, uspořádat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla
- naučit se z paměti krátký text - pranostiky, říkanka
- chápat elementární časové pojmy – ráno, večer, jaro, léto,...
- rozvíjet interaktivní a komunikační dovednosti
- chránit osobní soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými
- posilovat přirozené poznávací city – zvědavost, radost z objevování
- rozvíjet schopnosti a dovednosti vyjádřit pocity, dojmy a prožitky
- uplatňovat své individuální potřeby a přání
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití v MŠ, na veřejnosti, doma,...
- vytvářet základy aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvíjet dovednosti umožňující tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevat
- vytvářet povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- rozvíjet fantazii a tvořivost v myšlení a v činnostech
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- vytvoření podvědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí

7.5.4. OPTIMÁLNÍ ÚROVEŇ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ PRO DĚTI UKONČUJÍCÍ PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

- používat zdvořilostní oslovení – umět pozdravit, zdvořile oslovit, požádat a poděkovat – 4.6., 5.8.
- procvičovat znalosti prostorových vztahů, množství – 2.5.
- seznámit děti s lidovými tradicemi a zvyky, s lidovými pranostikami – 4.8.
- podporovat zájem o knihu, jak s knihou zacházíme, prohlížení ilustrací – 3.7.
- poznávat domácí, hospodářská zvířata – seznámení s jejich mláďaty – 1.3.
- pečovat o své prostředí, pomoc při úklidu školní zahrady a celého okolí – 5.5., 5.7.
- chápat časový sled ročních období, vliv změny počasí na přírodu – 1.4.
- objevovat podmínky pro růst rostlin, setí obilí, trávy – 2.3.
- poznávat některé pokojové rostliny – ve třídě, doma – 1.7.
- seznámit děti s jarními květinami a keři – 1.1., 1.2.
- prohlubovat již nabyté poznatky o pracovních materiálech – papír, textil, provázek, písek, půda, kámen... - 1.1., 1.2.
- nacvičovat jednoduché říkanky a básně – maminkám k svátku – 5.4.
- zapojit děti do oslav MDD – 5.2., 3.4., 4.7.
- prohlubovat estetický zážitek z výtvarného díla, hudebního a divadelního představení – akademie školy – 5.2., 4.7.
- upevňovat kladné vztahy s kamarády a rodinou – 4.5., 4.3., 4.4.
- vyprávět a seznamovat se s planetou Zemí – 1.3.
- otužovat organismus pomocí vody a slunce – 5.12.
- rozlišovat teplé a studené odstíny barev podle vlastních pocitů – 3.2.
- určovat charakteristické znaky léta – 1.4.

7.5.5. RIZIKA

- nedostatek příležitostí k nápravě jednání, které bylo proti pravidlům
- chybějící informace o tom, jak se chránit před nebezpečím hrozícím od neznámých lidí
- nedostatek příležitostí k poznávacím činnostem založeným na vlastní zkušenosti

8. AUTOEVALUACE

Autoevaluace – vlastní hodnocení školy je významným nástrojem, který pomáhá ke zkvalitnění a zefektivnění vzdělávání a výchovy ve škole. Jedná se o zjišťování, porovnávání a vysvětlování dat charakterizujících stav, kvalitu a efektivnost vzdělávací soustavy. Součástí vlastního hodnocení školy jsou zejména cíle, které si škola stanovila v koncepčním záměru rozvoje školy a ve školním vzdělávacím programu, jejich reálnost a důležitost. Dále pak posouzení, jakým způsobem tyto cíle škola plní s přihlédnutím k dalším cílům, uvedeným zejména v rámcovém vzdělávacím programu a odpovídajících právních předpisech. Vlastní hodnocení školy také obsahuje vymezení oblastí, ve kterých škola dosahuje dobrých výsledků a oblastí, ve kterých je třeba úroveň vzdělávání zlepšit, včetně návrhů příslušných opatření. Cílem autoevaluace školy je zjistit aktuální informace o stavu školy a tím získat podklady pro plánování a realizaci dalšího rozvoje školy.

Sledujeme :

- naplňování cílů školního programu
- způsob zpracování a realizace obsahu vzdělávání
- průběh vzdělávání
- kvalitu podmínek vzdělávání
- kvalitu práce pedagogů
- výsledky vzdělávání

Evaluační proces probíhá ve třech liniích:

1. evaluace na úrovni školy
2. evaluace na úrovni třídy
3. evaluace výsledků vzdělávání dětí

System evaluace

System evaluace je pro přehlednost uváděn v tabulkách. Každá tabulka obsahuje: oblast zaměření, cíl, četnost, nástroje, kritéria a evaluátora.

Soulad TVP – ŠVP – RVP	
Cíl:	Ověřit soulad TVP – ŠVP – RVP, hodnocení naplňování záměrů, vzdělávacího obsahu, podmínek, metod, forem práce, spoluúčast rodičů
Četnost:	1 x ročně
Nástroje:	<ul style="list-style-type: none"> - přehledy o rozvoji dětí - fotodokumentace - výstavy, vystoupení dětí - záznamy - hospitační záznamy - konzultace - dotazníky - pedagogické porady - zpráva o hodnocení školy
Kritéria:	<ul style="list-style-type: none"> - jsou naše cíle a záměry v souladu s RVP - jsou průběžně naplňovány obecné cíle - je vzdělávací nabídka v souladu s dílčími cíli - jsou v naší nabídce zastoupeny všechny vzdělávací oblasti - odpovídá stanovení specifických cílů konkrétním podmínkám školy
Kdo:	učitelky, ředitelka

Evaluace integrovaných bloků	
Cíl:	Vyhodnotit naplnění stanovených záměrů v rámci zrealizované vzdělávací nabídky, stanovit případná opatření do dalšího tematického plánu v rámci integrovaného bloku
Četnost:	Po ukončení integrovaného bloku popř. i v jeho průběhu
Nástroje:	<ul style="list-style-type: none"> - záznam v hodnotících listech - konzultace mezi učitelkami - pedagogické porady - dle potřeby záznam do přehledu o rozvoji dítěte, konzultace s rodiči
Kritéria:	<ul style="list-style-type: none"> - odpovídá struktura ŠVP požadavkům RVP - vedou nabízené činnosti k logické provázanosti s tematickými celky - vedou nabízené činnosti k naplňování klíčových kompetencí - jsou ve vzdělávací nabídce zastoupené činnosti ze všech pěti oblastí RVP - je obsahová nabídka IB v souladu se stanovenými cíli ŠVP
Kdo:	učitelky

Evaluace podtémat jako celku jednoho integrovaného bloku	
Cíl:	Zhodnotit soulad vytvořených podtémat daného integrovaného bloku, prověřit naplnění stanovených záměrů jako celku, případná opatření
Četnost:	Po ukončení daného podtématu
Nástroje:	<ul style="list-style-type: none"> - záznam do TVP - konzultace mezi učitelkami - pedagog. porady
Kritéria:	<ul style="list-style-type: none"> - je charakteristika jednotlivých tematických bloků funkční - je obsahová nabídka IB dětem blízká a srozumitelná - vychází z potřeb a zájmu dětí
Kdo:	učitelky

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání
Základní školy a mateřské školy Damníkov

Evaluace individuálních plánů	
Cíl:	Zhodnotit osobní pokroky dětí s odkladem školní docházky
Četnost:	dle potřeb
Nástroje:	<ul style="list-style-type: none"> - záznam o dítěti (individuální plán) - konzultace mezi učitelkami - konzultace s rodiči - pedagogické porady
Kritéria:	<ul style="list-style-type: none"> - posun v pokrocích dítěte - záznam o rozvoji dítěte – dílčí výstupy - záznam o pozorování dítěte – očekávané kompetence - výtvarné práce dítěte - grafomotorické listy - pracovní listy - kreslení postavy na začátku a konci školního roku - dle potřeby stanovení případných opatření - konzultace mezi učitelkami - konzultace s rodiči - pedagogické porady
Kdo:	učitelky

Záznamy o rozvoji dítěte	
Cíl:	Vytvořit přehledy o rozvoji, vývojových pokrocích dítěte s portfoliem
Četnost:	2 x ročně (leden, červen) průběžně, dle aktuální situace a potřeby
Nástroje:	<ul style="list-style-type: none"> - záznam o rozvoji dítěte – dílčí výstupy - záznam o pozorování dítěte – očekávané kompetence - záznamy o vzdělávacích pokrocích dítěte ukončujícího předškolní vzdělávání – klíčové kompetence - výtvarné práce dítěte - grafomotorické listy - pracovní listy - kreslení postavy na začátku a konci školního roku - dle potřeby stanovení případných opatření - konzultace mezi učitelkami - konzultace s rodiči - pedagogické porady
Kritéria:	<ul style="list-style-type: none"> - jsou rozvíjeny pohybové a manipulační dovednosti - na jaké úrovni jsou sebeobslužné dovednosti - je využíváno zapojování všech smyslů - vedou realizované činnosti k duševní pohodě - rozvíjí realizované činnosti odpovídající intelekt – poznávání, paměť, myšlení, vnímání, fantazii - jsou u dětí rozvíjeny řečové a jazykové schopnosti ve všech podobách - je u dětí podporován zájem o učení a práci s informacemi - jsou u dětí rozvíjeny interpersonální vztahy - jsou rozvíjeny základní společenské, morální a estetické hodnoty
Kdo:	učitelky

Evaluace a autoevaluace pedagogických pracovníků	
Cíl:	Zhodnocení vlastního průběhu vzdělávání z hlediska používaných metod a forem práce se záměry v této oblasti v ŠVP
Četnost:	průběžně, dotazníky – 1 x ročně
Nástroje:	<ul style="list-style-type: none"> - monitoring - vzájemné hospitace - konzultace pedagogů - hospitace - orientační vstupy - dotazníky + výstup - pedagogické porady - kontrola dokumentace
Kritéria:	<ul style="list-style-type: none"> - respektuje potřeby dětí – vývojové, individuální - naplňuje rámcové cíle RVP - naplňuje průběžné vzdělávací cíle z ŠVP - respektuje individuální potřebu - podporuje rovnocenné postavení všech dětí - pěstuje vzájemnou důvěru - vyhýbá se negativním slovním komentářům - věnuje se plně dětem a jejich vzdělávání - dává dětem jasné a srozumitelné pokyny - jsou v denním programu vyváženy spontánní a řízené činnosti - vychází při plánování z potřeb a zájmů dětí - dává dětem dostatek prostoru pro spontánní hru - dbá na pitný režim - vytváří vhodné podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti - chová se profesionálním způsobem v souladu: <ul style="list-style-type: none"> - se společenskými pravidly - s pedagogickými zásadami
Kdo:	učitelky, ředitelka

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání
Základní školy a mateřské školy Damník

Osobní rozvoj pedagogů	
Cíl:	Uplatnění nových poznatků z DVPP ve vlastní práci, autoevaluace vlastního vzdělávacího procesu, autoevaluace ve vztahu k dalšímu osobnostnímu růstu
Četnost:	průběžně, 1x za rok dotazníky
Nástroje:	<ul style="list-style-type: none"> - konzultace - pedagogické porady - hospitace - dotazníky
Kritéria:	<ul style="list-style-type: none"> - každý rok přečte nejméně jednu odbornou publikaci - každý rok se zúčastní alespoň jednoho odborného semináře - vyhodnocuje svoji práci podle evaluačních kritérií - pracuje v souladu s ŠVP - dodržuje metodické zásady výchovy a vzdělávání
Kdo:	učitelky, ředitelka

Evaluace a autoevaluace provozních pracovníků	
Cíl:	<ul style="list-style-type: none"> - zjistit kvalitu práce a plnění pracovních povinností - DVPP ve vztahu k ročnímu plánu a naplnění stanovených cílů - dodržování vnitřních norem školy - normativní počty provozních zaměstnanců - efektivita – personální zabezpečení ŠJ, MŠ
Četnost:	4 x ročně, dle potřeby
Nástroje:	<ul style="list-style-type: none"> - autoevaluační dotazníky - pozorování, orientační vstupy - průběžné vzdělávání vedoucího kuchaře - kontrolní činnost - rozhovor - provozní porady
Kritéria:	<ul style="list-style-type: none"> - mají předepsanou kvalifikaci - jsou vyučeni v oboru - každý rok se zúčastní alespoň jednoho odborného semináře - odpovídá počet pracovníků závazným ukazatelům - zná svou pracovní náplň - plní všechny své úkoly dané pracovní náplní - dbá, aby všechny venkovní i vnitřní prostory splňovaly bezpečnostní a hygienické normy - dodržuje organizační řád školy, pracovní dobu - udržuje vybavení školy v čistotě a dbá o jeho estetický vzhled - dodržuje hygienické a bezpečnostní předpisy - spolupracuje s ostatními zaměstnanci - s rodiči jedná ohleduplně a taktně
Kdo:	ředitelka, vedoucí kuchař, kuchařka, uklízečka, školník – dle stanovených kompetencí

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání
Základní školy a mateřské školy Damník

Podmínky řízení	
Cíl:	Zjistit, zda řízení mateřské školy zahrnuje všechny stránky chodu mateřské školy, zda je smysluplné a užitečné
Četnost:	2 x ročně
Nástroje:	<ul style="list-style-type: none"> - dotazníky - pozorování - rozhovory - kontrolní činnost - hospitace - anketní lístky - analýzy - pedagogické a provozní porady
Kritéria:	<ul style="list-style-type: none"> - jsou jasně vymezeny povinnosti a pravomoci pracovníků - znají všichni zaměstnanci své kompetence - je funkční informační systém vnější, vnitřní - řeší zaměstnanci zásadní problémy společně - vyjadřují se zaměstnanci k práci <ul style="list-style-type: none"> - své - jiných zaměstnanců - ředitelky - užívá ředitelka k finančnímu ohodnocení jasná kritéria - je plánování pedagogické práce funkční - při tvorbě ŠVP vycházíme z analýzy - je funkční kontrolní a hodnotící systém - zahrnuje sebehodnocení všechny oblasti práce učitelky i výsledky dětí - uvědomují si zaměstnanci osobní zodpovědnost za naplňování programu školy - je zajišťován vnější informační systém pro rodiče a širší veřejnost - jsou rodiče informováni o možnosti odborné pomoci a konzultaci s odborníky
Kdo:	ředitelka, vedoucí kuchař, kuchařka, školník – dle stanovených kompetencí

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání
Základní školy a mateřské školy Damníkov

Evaluace personálních podmínek	
Cíl:	Zhodnotit personální podmínky ve vztahu k naplnění cílů RVP <ul style="list-style-type: none"> - kvalifikovanost pedagog. týmu - DVPP ve vztahu k ročnímu plánu a naplnění stanovených cílů - normativní počty pedagogických pracovníků x počty dětí - normativní počty provozních zaměstnanců - efektivita – personální zabezpečení ŠJ, MŠ
Četnost:	1 x ročně
Nástroje:	<ul style="list-style-type: none"> - dotazníky - průběžné vzdělávání ped. pracovníků - průběžné vzdělávání vedoucího kuchaře - kontrolní činnost - hospitace - pedagogické a provozní porady
Kritéria:	<ul style="list-style-type: none"> - mají předepsanou kvalifikaci - jsou vyučeni v oboru - každý rok se zúčastní alespoň jednoho odborného semináře - odpovídá počet pracovníků závazným ukazatelům
Kdo:	ředitelka, vedoucí kuchař, kuchařka, školník – dle stanovených kompetencí

Evaluace materiálních podmínek	
Cíl:	Zhodnotit materiální podmínky školy ve vztahu k naplňování záměrů ŠVP <ul style="list-style-type: none"> - budova, technický stav - vybavení tříd – nábytek - pomůcky, hračky - zahrada + zahradní náčiní - ŠJ – vybavení, soulad s legislativou
Četnost:	1 x za rok po provedené revizi, průběžně
Nástroje:	<ul style="list-style-type: none"> - dotazníky - záznamy z pedagogických a provozních porad - záznamy z kontrolní činnosti - analýza podmínek - závěry z prověrek BOZP, PO a revizí
Kritéria:	<ul style="list-style-type: none"> - vyhovují prostory aktivitám dětí - umožňuje prostorové uspořádání individuální i skupinové činnosti - odpovídá dětský nábytek požadavkům - odpovídá sociální zařízení požadavkům - je nábytek otevřený, funkční, bezpečný, estetický - odpovídá vybavení hračkami a pomůckami počtu dětí - jsou dětské výtvoř využívány - umožňuje členění školní zahrady rozmanité aktivity - splňují vnitřní i vnější prostory bezpečnostní i hygienické normy
Kdo:	ředitelka, učitelky, školník, kuchařka, vedoucí kuchař, uklízečka, rodiče, děti, veřejnost

Evaluace psychosociálních podmínek	
Cíl:	Zjistit a zhodnotit kvalitu psychosociálních podmínek
Četnost:	2 x ročně, průběžně
Nástroje:	<ul style="list-style-type: none"> - záznamy z pedagogických a provozních porad - záznamy z kontrolní činnosti - analýza podmínek - dotazníky - hospitace - pozorování - rozhovor - anketní lístky
Kritéria:	<ul style="list-style-type: none"> - vládne ve škole klidná a příznivá atmosféra - je jednání mezi dospělými zdvořilé - jsou mezi dospělými dodržována pravidla komunikace - je novým dětem umožňován adaptační režim - jsou respektovány potřeby dětí - obecně lidské <ul style="list-style-type: none"> - vývojové - individuální - je dodržováno rovnocenné postavení všech dětí - jsou pravidla soužití dohodnuta ve spolupráci s dětmi - převažuje pozitivní hodnocení - projevuje se vzájemná důvěra ve vztazích dospělých a dětí - mají děti možnost samostatného rozhodování a řešení problémů
Kdo:	ředitelka, učitelky, vedoucí kuchař, kuchařka, uklízečka, školník – dle stanovených kompetencí

Podmínky životosprávy	
Cíl:	Zjistit kvalitu dodržování zásad zdravého životního stylu
Četnost:	2 x za rok, průběžně – spotřební koš
Nástroje:	<ul style="list-style-type: none"> - analýza výsledků spotřebního koše - záznamy z pedagogických a provozních porad - záznamy z kontrolní činnosti - analýza podmínek - pozorování - hospitace
Kritéria:	<ul style="list-style-type: none"> - obsahuje strava každý den ovoce nebo syrovou zeleninu - jedí děti zeleninové saláty a tepelně zpracovanou zeleninu - je dodržován a vyhodnocován spotřební koš - je zajišťován dostatečný pitný režim po celý den - mohou se jít děti kdykoliv napít - je dodržován minimální tříhodinový interval mezi jídly - je dodržována stanovená délka pro pobyt venku - mají děti dostatek volného pohybu v interiéru i venku - je respektována individuální potřeba spánku - chová se pedagog podle zásad zdravého životního stylu
Kdo:	ředitelka, učitelky, kuchařka, vedoucí kuchař, účetní

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání
Základní školy a mateřské školy Damník

Evaluace ekonomických podmínek	
Cíl:	Hodnocení činností v oblasti ekonomiky školy. - sledování čerpání mzdových nákladů - účelnost, efektivnost hospodaření - motivační činnosti - rozbor čerpání příspěvku obce - rozbor hospodaření - pololetní účetní závěrka - roční účetní závěrka
Četnost:	- rozbor dle směrnice ředitelky školy - přehledy čerpání – 4x ročně - ostatní průběžně
Nástroje:	- tabulky - zprávy + rozbor - pedagogické a provozní porady - konzultace
Kritéria:	- je zpracován plán nákupu vybavení - je zpracován plán nákupu pomůcek a hraček - je přiznán OSOH zaměstnancům školy - jsou pracovníci informováni, za jakou činnost jim byla odměna přiznána
Kdo:	účetní, ředitelka – dle stanovených kompetencí

Evaluace organizačních podmínek školy	
Cíl:	Zhodnotit účelnost a vhodnost organizace a režimového uspořádání ve vztahu k naplňování záměrů ŠVP
Četnost:	1 x ročně
Nástroje:	<ul style="list-style-type: none"> - hospitace - kontrolní činnost - dotazníky - záznamy z pedagog. a provozních porad - konzultace - monitoring
Kritéria:	<ul style="list-style-type: none"> - je dostatečně pružný denní řád - je vyvážený poměr řízených a spontánních činností - mají děti dostatek možností výběru mezi řízenými a spontánními činnostmi - mají děti dostatek času pro dokončení zvolené činnosti - respektuje učitelka psychomotorické tempo dětí - je respektováno soukromí dítěte pro hru i práci - vytváří učitelka podmínky pro individuální, skupinové a frontální činnosti - vychází nabídka činností z potřeb a zájmu dětí - jsou pro realizaci činností vytvářeny vhodné podmínky - je dodržována kapacita
Kdo:	všichni pracovníci dle profesní odpovědnosti a místa výkonu práce

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání
Základní školy a mateřské školy Damník

Evaluace spolupráce s rodinou	
Cíl:	Úspěšnost zvolených metod a forem spolupráce
Četnost:	1 x ročně
Nástroje:	<ul style="list-style-type: none"> - fotodokumentace - rozhovory s rodiči - monitoring mezi rodiči - akce s účastí rodičů - dotazníky - pedagog. a provozní porady
Kritéria:	<ul style="list-style-type: none"> - nebojí se rodiče otevřeně jednat - vstupují rodiče volně do tříd - jsou ve školních dokumentech vytyčena práva a povinnosti rodičů - zjišťuje MŠ potřeby a nároky rodičů ve vztahu k MŠ - jsou rodiče informováni o výsledcích práce školy - jsou pro rodiče organizovány třídní schůzky - získávají rodiče individuální informace o dítěti - zajímají se rodiče o výsledky vzdělávání svého dítěte - získává MŠ informace od rodičů dotazníky - obracejí se rodiče na učitelky s dotazy a požadavky
Kdo:	učitelky, ředitelka, rodiče, provozní zaměstnanci

Evaluace spolupráce se ZŠ, zřizovatelem, veřejností	
Cíl:	Vyhodnotit kvalitu a účelnost zvolených metod ve vztahu naplnění stanovených záměrů v ŠVP
Četnost:	1 x ročně
Nástroje:	<ul style="list-style-type: none"> - fotodokumentace - webové stránky školy - výroční zpráva školy - záznamy - rozpočet školy – zřizovatel - konzultace - vystoupení dětí pro veřejnost - články v tisku - výstavky prací dětí - výstava prací dětí na vánočních a velikonočních výstavách
Kritéria:	<ul style="list-style-type: none"> - je veřejnost informována o výsledcích práce školy - jsou pro veřejnost organizovány dny otevřených dveří - zajímá se veřejnost o výsledky vzdělávání - obrací se veřejnost na ředitelku, učitelky s dotazy - účastní se veřejnost akcí pořádaných školou – výstavy - má obec zájem o zajišťování kulturních programů
Kdo:	učitelky, ředitelka

Závěrečná zpráva o hodnocení mateřské školy bude sloužit ke zkvalitnění vzdělávání, zlepšení práce zaměstnanců a podmínek školy a ke zvýšení image školy.

9. PŘÍLOHY

9.1. ČÍSELNÍKY OPTIMÁLNÍ ÚROVNĚ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ PRO DĚTI UKONČUJÍCÍ PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

KOMPETENCE K UČENÍ

- 1.1. soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- 1.2. získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení
- 1.3. má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách, orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
- 1.4. klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje, chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí, poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- 1.5. učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje, při zadané práci dokončí co započalo, dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům
- 1.6. odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých
- 1.7. pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- 2.1. všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí, přirozenou motivací k řešení problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
- 2.2. řeší problémy, na které stačí, známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně, náročnější s oporou a pomocí dospělého
- 2.3. problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti, postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje, spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací, hledá různé možnosti a varianty využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost.
- 2.4. při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických, matematických i empirických postupů, pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích.
- 2.5. zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti
- 2.6. rozlišuje řešení, která jsou funkční a řešení, která funkční nejsou, dokáže mezi nimi volit
- 2.7. chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou, uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit
- 2.8. nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- 3.1. ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- 3.2. dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými, ...)
- 3.3. domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
- 3.4. v běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými, chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou
- 3.5. ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
- 3.6. průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci

- 3.7. dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, telefon, audiovizuální technika, ...)
- 3.8. ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit, má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku

SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ KOMPETENCE

- 4.1. samostatně rozhoduje o svých činnostech, umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- 4.2. uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
- 4.3. dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování, vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost
- 4.4. ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřít, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje, v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku, je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- 4.5. napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- 4.6. spolupodílí se na společných rozhodnutích, přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti, dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim
- 4.7. při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně, nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout
- 4.8. je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem
- 4.9. chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou, dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování

ČINNOSTNÍ A OBČANSKÉ KOMPETENCE

- 5.1. svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- 5.2. dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky
- 5.3. odhaluje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem
- 5.4. chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá
- 5.5. má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení, k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně, váží si práce i úsilí druhých
- 5.6. zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje, je otevřený aktuálnímu dění
- 5.7. chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky
- 5.8. má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat
- 5.9. spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat
- 5.10. uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat, chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu
- 5.11. ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit
- 5.12. dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí

9.2. KONKRETIZOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

Konkretizované očekávané výstupy rozpracovávají a zpřesňují jednotlivé očekávané výstupy v rámci vzdělávacích oblastí v RVP PV, které jsou popsány v optimální úrovni a které lze považovat pro děti na konci předškolního období za žádoucí.

Konkretizované výstupy upřesňují požadavky na jednotlivé očekávané výstupy v podobě činností a příležitostí tak, aby bylo zcela jasné, co by mělo dítě zpravidla na konci předškolního vzdělávání dokázat.

S pomocí konkrétních očekávaných výstupů stanoví pedagogové v rámci integrovaných bloků cílenou vzdělávací nabídku, která je pro naplňování očekávaných výstupů smysluplná a účelná. Ke snadnější orientaci jsou výstupy kódovány, uspořádány nejen do pěti vzdělávacích oblastí, ale v jejich rámci dále utříděny do konkrétnějších „podoblastí“ rozvoje a učení dítěte. Protože vzdělávací oblasti se vzájemně prolínají, jsou i některé očekávané výstupy uváděné v jednotlivých vzdělávacích oblastech provázané, popř. se do určité míry opakují. Dále jsou očekávané výstupy uvedeny ve zkrácené podobě a pojmy, které upřesňují očekávaný výstup, se posouvají do kategorie konkretizovaný výstup.

VZDĚLÁVACÍ OBLAST 5.1 - DÍTĚ A JEHO TĚLO (BIOLOGICKÁ)

Podoblast	Fyzický rozvoj a pohybová koordinace
Očekávané výstupy z RVP PV	<p>5.1.1 Zachovávat správné držení těla 5.1.2 Zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí 5.1.3 Koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla 5.1.4 Vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru 5.1.5 Ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem</p>
Konkretizované výstupy	<ul style="list-style-type: none"> - postavit se zpříma a udržet správné držení těla po dobu vnější kontroly - běhat, skákat, udržovat rovnováhu na jedné noze - vyrovnávat svalové dysbalance v běžném pohybu - otočit se čelem vzad bez ztráty rovnováhy a orientace - zvládat nižší překážky, zvládat různé druhy lezení - házet a chytat míč, užívat různé náčiní, náradí - užívat různé pomůcky k pohybu (tříkolky, koloběžky, odrážedla) - pohybovat se bezpečně ve skupině dětí - pohybovat se koordinovaně a jistě, a to i v různém přírodním terénu (např. v lese, na sněhu, v písku) - přizpůsobit či provést jednoduchý pohyb podle vzoru či pokynů - pohybovat se dynamicky po delší dobu (např. běhat při hře 2 minuty a více) - být pohybově aktivní po delší dobu (10 minut a více) v řízené i spontánní aktivitě - pohybovat se rytmicky, dodržet rytmus - doprovázet pohyb zpěvem (např. při pohybových hrách, při chůzi, při rytmických činnostech)

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání
Základní školy a mateřské školy Damník

Podoblast	Jemná motorika, koordinace ruky a oka
Očekávané výstupy z RVP PV	5.1.7 Ovládat koordinaci ruky a oka, zvládnout jemnou motoriku 5.1.14 Zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, nástroji a materiály
Konkretizované výstupy	<ul style="list-style-type: none"> - upřednostňovat užívání pravé či levé ruky při kreslení či v jiných činnostech, kde se preference ruky uplatňuje - tužku držet správně, tj. dvěma prsty, třetí podložený, s uvolněným zápěstím - vést stopu tužky při kresbě, apod. - napodobit základní geometrické obrazce, různé tvary, popř. písmena - pracovat se stavebnicemi, skládkami (stavět z kostek, navlékat korálky, skládat mozaiky, zavázat kličku) - zvládat výtvarné činnosti, provádět jednoduché úkony s výtvarnými pomůckami (např. tužkou, pastelem, štětcem, nůžkami) a materiály (např. papírem-překládání, textilem, modelovací hmotou) - kreslit, malovat, modelovat, vytrhávat, stříhat, lepit, vytvářet objekty z přírodních i umělých materiálů - zacházet správně s jednoduchými rytmickými a hudebními nástroji (např. trianglem, bubínkem, chřestidly)

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání
Základní školy a mateřské školy Damník

Podoblast	Sebeobsluha
Očekávané výstupy z RVP PV	5.1.8 Zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky 5.1.9 Zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony
Konkretizované výstupy	<ul style="list-style-type: none"> - pečovat o osobní hygienu, samostatně zvládat pravidelné běžné denní úkony (např. používat toaletní papír a splachovací zařízení, mýt si a utírat ruce, umět používat kapesník) - samostatně se oblékat, svlékat, obouvat, zapnout knoflíky, zipy, zavázat tkaničky - samostatně jíst, používat příbor, nalít si nápoj, popř. polévku, používat ubrousek - postarat se o své osobní věci, o hračky a pomůcky - udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce

Podoblast	Zdraví, bezpečí
Očekávané výstupy z RVP PV	5.1.10 Pojmenovat části těla a některé orgány, znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, pohybem a sportem 5.1.11 Rozlišovat, co zdraví prospívá a co mu škodí 5.1.12 Mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, aktivního pohybu a zdravé výživy 5.1.13 Mít povědomí o některých způsobech ochrany zdraví a bezpečí 5.3.13 Chovat se obezřetně při setkání s cizími a neznámými osobami
Konkretizované výstupy	<ul style="list-style-type: none"> - pojmenovat viditelné části těla včetně některých dílčích částí (např. rameno, koleno, loket, zápěstí) a některé vnitřní orgány (např. srdce, plíce, mozek, žaludek) - mít poznatky o narození, růstu těla a jeho základních proměnách - znát základní zásady zdravého životního stylu (např. o pozitivních účincích pohybu a sportu, hygieny, zdravé výživy, činnosti a odpočinku, pobytu v přírodě, otužování) a o faktorech poškozujících zdraví včetně návykových látek - uvědomovat si, co je nebezpečné - projevovat bezpečný odstup vůči cizím osobám - chovat se přiměřeně a bezpečně ve známém prostředí (např. ve školním prostředí, na hřišti, na veřejnosti, v přírodě) - znát a dodržovat základní pravidla chování na chodníku a na ulici (dát pozor při přecházení, rozumět světelné signalizaci) - vědět, jak se vyhnout nebezpečí (být opatrné, obezřetné, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc, koho přivolat) - bránit se projevům násilí

VZDĚLÁVACÍ OBLAST 5. 2 - DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA (PSYCHOLOGICKÁ)

	Jazyk a řeč
Podoblast	Výslovnost, gramatická správnost řeči, porozumění, vyjadřování, dorozumívání
Očekávané výstupy z RVP PV	<p>5.2.1.1 Správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči 5.2.1.2 Pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno 5.2.1.3 Vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, ve vhodně zformulovaných větách 5.2.1.4, 5.2.1.7 Vést rozhovor, formulovat otázky, odpovídat, slovně reagovat 5.2.1.5 Domluvit se slovy 5.2.1.6 Porozumět slyšenému 5.2.1.10 Sledovat a vyprávět příběh, pohádku 2.1.11 Připravuje se pro život v mnohojazyčné evropské společnosti</p>
Konkretizované výstupy	<ul style="list-style-type: none"> - spontánně vyprávět zážitky ze sledování filmových pohádek nebo pohádek z médií - vyslovovat všechny hlásky správně a mluvit zřetelně, gramaticky správně, v přiměřeném tempu, ovládat sílu a intonaci hlasu - znát většinu slov a výrazů běžně používaných v prostředí dítěte (např. sdělit svoje jméno a příjmení, adresu, jména rodičů, sourozenců, kamarádů, učitelek, rozumět většině pojmenování, které se týkají dítěti známých předmětů, popř. znát i některé, které se týkají vzdálenějšího světa) - mít přiměřeně bohatou slovní zásobu, dokázat osvojená slova aktivně uplatnit v řeči, používat větší množství slovních obrátů, správně určovat a pojmenovávat věci a jevy ve svém okolí - používat jednoduchá souvětí, vyjádřit myšlenku, nápad, mínění, popsat situaci, událost, vyjádřit svoje pocity, prožitky - dodržovat pravidla konverzace a společenského kontaktu – řečovou kázeň (např. dokázat naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, dokázat zformulovat otázku, samostatně a smysluplně odpovědět na otázku, umět komentovat zážitky a aktivity, posuzovat slyšené) - dorozumět se verbálně i nonverbálně (např. používat gesta, udržet oční kontakt, reagovat správně na neverbální podněty) - sledovat a zachytit hlavní myšlenku příběhu, vyslechnutý příběh převyprávět samostatně, věcně správně, popř. dokázat odhadnout, jak by mohl příběh pokračovat - předat vzkaz - chápat jednoduché hádanky a vtipy - poznat a najít k sobě slova, která se rýmují, doplnit chybějící slovo rýmu - poznat a vyhledat slova protikladného významu (antonyma), podobného významu (synonyma), stejně znějící a slova různého významu (homonyma) - rozkládat slova na slabiky - vyčlenit hlásku na počátku a na konci slova - rozlišit krátké a dlouhé samohlásky - znát, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit - vnímat jednoduché písně, rýmy, popěvky v cizím jazyce

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání
Základní školy a mateřské školy Damník

	Poznávací schopnosti
Podoblast	Vnímání
Očekávané výstupy z RVP PV	<p>5.1.6 Vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů</p> <p>5.2.2.1. Vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího)</p> <p>5.2.2.5. Zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité</p>
Konkretizované výstupy	<ul style="list-style-type: none"> - zaregistrovat změny ve svém okolí (všimnout si a rozpoznat, co se změnilo např. ve třídě, na kamarádovi, na obrázku) - rozlišit zvuky a známé melodie, rozlišit a napodobit rytmus - sluchem rozlišit slova, slabiky, počáteční slabiky a hlásky ve slovech - rozlišit tvary předmětů, základní geometrické tvary, základní barvy (červená, modrá, žlutá), barvy složené (oranžová, zelená, fialová), další barevné kvality (odstíny aj.) a vlastnosti objektů např. lesk, hladkost a jiné specifické znaky - správně reagovat na světelné a akustické signály - rozpoznat odlišnosti v detailech (např. vyhledat a doplnit chybějící část v obrázku, jednotlivé části složit v celek, nalézt cestu v jednoduchém labyrintu, složit puzzle, hrát pexeso, domino, loto) - odhalit podstatné a nepodstatné znaky, charakteristické znaky předmětů, osob, zvířat - rozlišit známé chutě a vůně i zápachy (např. slané, sladké, kyselé, hořké, vůni koření, různých pochutin) - rozlišit hmatem vlastnosti předmětu (např. strukturu povrchu), určit tvar, materiál, počet, velikost

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání
Základní školy a mateřské školy Damník

	Poznávací schopnosti
Podoblast	Pozornost, soustředěnost, paměť
Očekávané výstupy Z RVP PV	5.2.2.2 Záměrně se soustředit a udržet pozornost 5.2.3.9 Vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení 5.2.2.10 Naučit se nazpaměť krátké texty, záměrně si zapamatovat a vybavit
Konkretizované výstupy	<ul style="list-style-type: none"> - soustředěně poslouchat pohádku, hudební skladbu, divadelní hru (např. sledovat pozorně divadelní představení a následně ho reprodukovat), nenechat se vyrušit – neodbíhat od činnosti, pracovat v klidu (např. vyřešit labyrint) - dokončit hru (neodbíhat od ní) i rozdělanou činnost - udržet pozornost i při méně atraktivních činnostech - uposlechnout pokynu dospělého a řídit se jím - zapamatovat si krátké říkanky, rozpočítadla, jednoduché básničky, písničky a reprodukovat je, přijmout jednoduchou dramatickou úlohu - zapamatovat si pohádku, děj, příběh a převyprávět ho - záměrně si zapamatovat a vybavit si prožité příjemné i nepříjemné pocity (např. vyprávět zážitky z výletu), viděné (např. vyjmenovat květiny viděné na procházce), slyšené (např. zapamatovat si rytmus, melodii) - pamatovat si postup řešení (např. postup jednoduché stavby, postup řešení labyrintu, určitý algoritmus, zapamatovat si umístění obrázku na konkrétním místě - Pexeso) - zapamatovat si různé zvuky zvířat, běžně užívaných předmětů – sklo, papír, kov, dřevo, ale i událostí – kroky, dveře, tekoucí voda, vítr, déšť, bouřka apod., melodii (zvuky hudebních nástrojů), jednoduché taneční kroky, pořadí cviků nebo úkonů (např. skákání Panáka), krátký rytmický celek - uplatňovat postřeh a rychlost

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání
Základní školy a mateřské školy Damníkovo

	Poznávací schopnosti
Podoblast	Tvořivost, vynalézavost, fantazie
Očekávané výstupy Z RVP PV	5.2.2.13 Vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických)
Konkretizované výstupy	<ul style="list-style-type: none"> - rozvíjet a obohacovat hru podle své představivosti a fantazie - spontánně vyprávět zážitky ze svého okolí, z různých vyprávění, či co dítě prožilo příjemného i nepříjemného - vyjadřovat fantazijní představy - dokončit příběh, pohádku (např. vymyslet konec, jinou variantu) - vyprávět příběh s vizuální či akustickou oporou (podle obrázků, s dopomocí otázek atd.) - vyjádřit vlastní jednoduché pohybové představy, rytmický doprovod nebo melodii (např. vymýšlet krátké dramatické scénky, naznačit, vyjádřit pomocí pantomimy konkrétní činnost, pohybem ztvárnit slyšenou melodii) - tvořivě využívat přírodní i ostatní materiály při pracovních a výtvarných činnostech, experimentovat s materiály, poznávat a využívat výrazové možnosti (vytvářet různé plošné a prostorové útvary, mísit barvy, zkoumat odlišné účinky suchých a vlhkých podkladů, aj.) - s materiály, barvami (např. vytvořit koláž, smíchat barvy, zapouštět barvy do klovatiny) - dokreslit chybějící části na obrázku, sestavit části v celek, vytvořit jednoduchý model, stavbu, provést obměnu, tvořit dle vlastní představy, např. stavby z kostek - navrhnout další varianty řešení (co by se stalo, kdyby ...) - experimentovat s výtvarně netradičními materiály - využívat tvůrčí a výtvarné techniky k výzdobě prostředí - improvizovat a hledat náhradní řešení

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání
Základní školy a mateřské školy Damník

	Poznávací schopnosti
Podoblast	Rozlišování obrazných znaků a symbolů, grafické vyjadřování
Očekávané výstupy Z RVP PV	5.2.2.5 Zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité 5.2.1.16 Rozlišovat některé obrazné symboly a porozumět jejich významu a funkci
Konkretizované výstupy	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišit některé jednoduché obrazné symboly, piktogramy a značky, umět je používat (např. číst piktogramy, pochopit obrázkové čtení) - pochopit význam piktogramu (např. pravidla chování ve skupině, v hromadném dopravním prostředku, znát význam elementárních dopravních značek a označení nebezpečí (elektrina, zákaz rozdělování ohně, koupání, skákání do vody atd.) - rozpoznat některé grafické znaky s abstraktní podobou (např. zná některé číslice, písmena, dopravní značky) - sledovat očima zleva doprava a dle potřeby i zprava doleva, případně v dalších směrech, jmenovat objekty zleva doprava, vyhledat první a poslední objekt ve skupině, vést čáru zleva doprava, shora dolů - objevovat význam ilustrací, soch, obrazů - poznat napsané své jméno, podepsat se tiskacím písmem svým jménem, popř. graficky označit své výtvary (např. použít nějaký symbol) - napodobit základní geometrické znaky a tvary (čára svislá, čára vodorovná, křížek, vlnovka, kruh, čtverec, obdélník, trojúhelník atd.) - napodobit některá písmena, číslice - poznat některé hudební znaky

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání
Základní školy a mateřské školy Damník

	Poznávací schopnosti
Podoblast	Časoprostorová orientace
Očekávané výstupy z RVP PV	5.2.2.9 Chápat prostorové pojmy, elementární časové pojmy 5.2.2.10 Orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
Konkretizované výstupy	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišovat vpravo – vlevo na vlastním těle, v prostoru s oporou o nějaký předmět - rozlišovat a používat základní prostorové pojmy (např. dole, nahoře, uprostřed, před, za, pod, nad, uvnitř, vně, u, vedle, mezi, nízko, vysoko, na konci, na kraji, vpředu, vzadu, blízko, daleko, dopředu, dozadu, nahoru, dolů) a těchto pojmů běžně užívat - rozlišovat vzájemnou polohu dvou objektů - orientovat se v řadě (např. první, poslední, uprostřed - orientovat se v prostoru podle slovních pokynů - orientovat se v časových údajích v rámci dne (např. dopoledne, poledne, odpoledne) - rozlišovat základní časové údaje, uvědomit si plynutí v čase (např. noc, den, ráno, večer, dnes, zítra, včera, dny v týdnu) - rozlišovat roční období (jaro, léto, podzim, zima) i jejich typické znaky

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání
Základní školy a mateřské školy Damník

	Poznávací schopnosti
Podoblast	Základní matematické, početní a číselné pojmy a operace
Očekávané výstupy z RVP PV	5.2.2.8 Chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a dle potřeby je využívat 5.2.2.4 Přemýšlet, uvažovat, a své myšlenky i úvahy vyjádřit
Konkretizované výstupy	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznat geometrické tvary - čtverec, kruh, trojúhelník, obdélník - rozumět a používat základní pojmy označující velikost (malý - velký, větší – menší, nejmenší – největší, dlouhý- krátký, vysoký - nízký, stejný) - rozumět a používat základní pojmy označující hmotnost (lehký – těžký, lehčí – těžší, nejlehčí – nejtěžší, stejně těžký) - porovnat a uspořádat předměty dle stanoveného pravidla (např. od nejmenšího k největšímu; poznat, co do skupiny nepatří), třídít předměty minimálně dle jednoho kritéria (např. rozřídít knoflíky na hromádky dle barvy, tvaru, velikosti) - orientovat se v číselné řadě 1 – 10, vyjmenovat ji, porovnat, že 5 je více než 4, chápat číslo jako počet prvků - posoudit početnost dvou souborů a určit počet do 6 (např. o kolik je více a o kolik je méně, kde je stejně) - chápat, že číslovka označuje počet (např. 5 je prstů na ruce, 5 je kuliček) - chápat jednoduché souvislosti, nacházet znaky společné a rozdílné, porovnat, dle společných či rozdílných znaků (např. vybrat všechny předměty vyrobené ze dřeva), zobecňovat vybrat ovoce, zeleninu, hračky, nábytek, dopravní prostředky atd.), řešit jednoduché labyrinty, rébusy a hádanky - řešit labyrinty (sledovat cestu)

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání
Základní školy a mateřské školy Damníkovo

	Poznávací schopnosti
Podoblast	Řešení problémů, učení
Očekávané výstupy z RVP PV	<p>5.2.2.11 Řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně 5.2.2.12 Nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným 5.2.1.20 Projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film 5.2.2.6 Vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení 5.2.2.7 Postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí 5.2.3.8 Prožívat radost ze zvládnutého a poznaného</p>
Konkretizované výstupy	<ul style="list-style-type: none"> - slovně, výtvarně, technicky vyjádřit svoje jednoduché „nápady“, experimentovat, některé problémy řešit cestou pokus – omyl - samostatně se rozhodnout v některých činnostech - jednoduchý problém vyřešit samostatně i ve spolupráci s kamarády, při složitějších se poradit, postupovat podle pokynů a instrukcí - vymýšlet nová řešení nebo alternativní k běžným (např. jak by to šlo jinak, co by se stalo, kdyby) a verbalizovat je - projevovat zájem o poznávání písmen a číslic, prohlížet si knihy (atlasy, encyklopedie, obrázkové knihy, leporela), znát některé dětské knihy a vyprávět o nich, informace vyhledat v encyklopediích - verbalizovat myšlenkové pochody, přemýšlet nahlas, popsat, jak problém či situaci řešit (např. jak staví stavbu, skládá puzzle) - přicházet s vlastními nápady - projevovat zájem o nové věci, dotazovat se při nepochopení, zkoušet, experimentovat - nechat se získat pro záměrné učení - odlišit hru od systematické povinnosti - zacházet s předměty digitální technologie, využívat nejzákladnější funkce počítače (zapnout-vypnout, práce s myší, jednoduchou klávesnicí)

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání
Základní školy a mateřské školy Damník

	Sebepojetí, city, vůle
Podoblast	Sebevědomí a sebeuplatnění
Očekávané výstupy z RVP PV	<p>5.2.3.1 Odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory</p> <p>5.2.3.2 Uvědomovat si svou samostatnost, orientovat se ve skupině</p> <p>5.2.3.5 Vyjádřit svůj souhlas, umět říci ne v konkrétní situaci</p> <p>5.2.3.11 Podílet se na organizaci hry a činnosti</p>
Konkretizované výstupy	<ul style="list-style-type: none"> - přijímat pobyt v mateřské škole popř. i na ozdravně rekreačním pobytu jako běžnou součást života (vědět, že rodiče chodí do zaměstnání, dítě do MŠ) - zapojovat se do činností, komunikovat a kooperovat s dětmi i se známými dospělými, odmítnout neznámé dospělé - samostatně splnit jednoduchý úkol, poradit si v běžné a opakující se situaci, cítit ze své samostatnosti uspokojení (být na ni hrdý) - respektovat a přijímat přirozenou autoritu dospělých - uvědomovat si, že fungování skupiny je postaveno na pravidlech soužití, podílet se na nich a respektovat je - umět se rozhodovat o svých činnostech (samostatně se rozhodovat, co udělat, jak se zachovat, i o tom, co neudělat, co odmítnout, čeho se neúčastnit) - snažit se uplatnit své přání, obhájit svůj názor - umět kooperovat, dohodnout se s ostatními - přijmout roli ve hře (např. jako organizátor, jako pozorovatel, jako spoluhráč) - nebát se požádat o pomoc, radu

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání
Základní školy a mateřské školy Damník

	Sebepojetí, city, vůle
Podoblast	Sebeovládání a přizpůsobivost
Očekávané výstupy z RVP PV	<p>5.2.3.4 Ve známých a opakujících se situacích, kterým rozumí, se snažit ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování</p> <p>5.2.3.6 Uvědomovat si svoje možnosti a limity</p> <p>5.2.3.7 Přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky (sebehodnocení)</p>
Konkretizované výstupy	<ul style="list-style-type: none"> - reagovat přiměřeně dané situaci (odmítat agresi, přijímat vzor společenského chování, umět se podřídit) - odhadnout, na co stačí, uvědomovat si, co mu nejde, co je pro ně obtížné - plánovat přiměřeně věku (ví, čeho chce dosáhnout a proč) - hodnotit druhé, sebe hodnotit vzhledem k aktuální situaci a možnostem - přijímat drobný neúspěch (vnímat ho jako přirozenou skutečnost, že se mu někdy něco nedaří), umět přijmout sdělení o případných dílčích nedostacích, být schopné se z něho poučit - přizpůsobit se společenství, projevovat zájem o spolupráci - umět se přizpůsobit změnám

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání
Základní školy a mateřské školy Damník

	Sebepojetí, city, vůle
Podoblast	Vůle, vytrvalost, city a jejich projevy
Očekávané výstupy z RVP PV	<p>5.2.3.9 Vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost i její dokončení</p> <p>5.2.3.12 Uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky</p> <p>5.2.3.13 Prožívat a dětským způsobem projevat, co cítí, snažit se ovládat své afektivní chování</p> <p>5.2.3.15 Těšit se z hezkých a příjemných zážitků, přírodních a kulturních krás i setkávání se s uměním</p> <p>5.2.3.16 Zachytit a vyjádřit své prožitky</p>
Konkretizované výstupy	<ul style="list-style-type: none"> - odložit splnění osobních přání na pozdější dobu - odhadnout, na co stačí, uvědomovat si, co neumí a co se chce naučit (vyhledávat příležitosti, umět požádat o pomoc) - přijmout povinnost, soustředit se na činnost a samostatně ji dokončit - přijímat pokyny - plnit činnosti podle instrukcí - přiměřeně reagovat ve známých situacích, umět se zklidnit, ovládnout se, potlačit projev agrese - projevovat se citlivě k živým bytostem, přírodě i věcem, pomáhat druhým (např. kamarádům, mladším, slabším, aj.) - přirozeně a v míře dané osobnostními předpoklady projevovat pozitivní i negativní emoce (soucit, radost, náklonnost, spokojenost, ale také strach, smutek) - přirozeně projevovat radost z poznaného a zvládnutého (radovat se, že umí píseň, básničku, ukazuje obrázek, předvádí taneček, výrobek) - umět to, co prožívá, vyjádřit slovně, výtvarně pohybově, mimikou (zážitky jednotlivé či v časové posloupnosti jako výtvarné vyprávění, komentovat obrázky apod., pomocí hudby, hudebně pohybovou a dramatickou improvizací atd.) - rozhodovat sám o sobě (o svém chování)

VZDĚLÁVACÍ OBLAST 5.3 - DÍTĚ A TEN DRUHÝ (interpersonální)

Podoblast	Komunikace s dospělým
Očekávané výstupy z RVP PV	5.3.1 Navazovat kontakty s dospělým
Konkretizované výstupy	<ul style="list-style-type: none"> - navazovat kontakty s dospělým (např. s novým učitelem) - spolupracovat s dospělým - respektovat dospělého, komunikovat s ním vhodným způsobem (s ohledem na situaci a podmínky) - obracet se na dospělého o pomoc, radu atd. - rozlišovat vhodnost oslovení i tykání a vykání

Podoblast	Komunikace s dětmi, spolupráce při činnostech
Očekávané výstupy z RVP PV	5.3.8 Přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem 5.3.9 Spolupracovat s ostatními
Konkretizované výstupy	<ul style="list-style-type: none"> - aktivně komunikovat s druhými dětmi bez vážnějších problémů (vyprávět, povídat, poslouchat, naslouchat druhému) - chápat a respektovat názory jiného dítěte, domlouvat se, vyjednávat - vyhledávat partnera pro hru, domlouvat se, rozdělovat a měnit herní role, hru rozvíjet a obohacovat - spolupracovat při hrách a aktivitách nejrůznějšího zaměření, být ostatním partnerem - vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení /4.7. - využívat neverbální komunikaci (úsměv, gesta, řeč těla, apod.)

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání
Základní školy a mateřské školy Damník

Podoblast	Sociabilita
Očekávané výstupy z RVP PV	<p>5.3.5 Uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je</p> <p>5.3.7 Uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého, učit se přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou</p> <p>5.3.10 Respektovat potřeby jiného dítěte</p> <p>5.3.6 Chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný, že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené</p> <p>5.3.4 Odmítnout komunikaci, která je dítěti nepříjemná</p>
Konkretizované výstupy	<ul style="list-style-type: none"> - obhajovat svoje potřeby, svůj postoj či přání, přijímat také názor druhého, dohodnout se na kompromisním řešení - všímat si, co si druhý přeje či potřebuje (např. dělit se s druhým dítětem o hračky, pomůcky, pamlsky, podělit se s jiným dítětem o činnost, počkat, vystřídat se) - chápat, že každý je jiný, jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí a že je to přirozené - k mladšímu, slabšímu či postiženému dítěti se chovat citlivě a ohleduplně (neposmívat se mu, pomáhat mu, chránit ho) - porozumět běžným projevům emocí a nálad (např. vnímat, že je jiné dítě smutné, zklamané nebo naopak něčím nadšené, že má radost) - nepříjemný kontakt a komunikaci dokázat odmítnout - bránit se projevům násilí jiného dítěte (nenechat si ubližovat, nenechat se šidit, bránit se posmívání, ohradit se proti tomu) - uvědomit si vztahy mezi lidmi(kamarádství, přátelství, vztahy mezi pohlavími, úcta ke stáří) - spoluvytvářet prostředí pohody - respektovat rozdílné schopnosti - důvěřovat vlastním schopnostem - cítit sounáležitost s ostatními - nabídnout pomoc

VZDĚLÁVACÍ OBLAST 5. 4 - DÍTĚ A SPOLEČNOST (SOCIÁLNĚ - KULTURNÍ)

Podoblast	Společenská pravidla a návyky
Očekávané výstupy Z RVP	5.4.1 Uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi 5.4.8 Utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat 5.4.11 Uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, učit se odmítat společensky nežádoucí chování
Konkretizované výstupy	<ul style="list-style-type: none"> - umět ve styku s dětmi i dospělými pozdravit, poprosit, požádat, poděkovat, rozloučit se, vyslechnout sdělení, střídat se v komunikaci, - dodržovat společně dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití v mateřské škole a na veřejnosti - chápat podstatu hry a její pravidla, dodržovat pravidla her a jiných činností, hrát spravedlivě, nepodvádět, umět i prohrávat - zacházet šetrně s vlastními a cizími pomůckami, hračkami, s knížkami, věcmi denní potřeby - rozlišovat společensky nežádoucí chování, vnímat co je lež, nespravedlivost, ubližování, lhostejnost, agresivita, vulgarismy - pojmenovat povahové vlastnosti - pochopit funkci rodiny a jejích členů

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání
Základní školy a mateřské školy Damník

Podoblast	Zařazení do třídy/do skupiny/
Očekávané výstupy Z RVP	<p>5.4.2 Pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svoji roli, podle které je třeba se chovat</p> <p>5.4.4 Začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti</p> <p>5.4.6 Adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy</p>
Konkretizované výstupy	<ul style="list-style-type: none"> - orientovat se v rolích a pravidlech různých společenských skupin (rodina, třída, mateřská škola, herní skupina apod.) a umět jim přizpůsobit své chování - reagovat na sociální kontakty druhých dětí otevřeně a zařazovat se mezi ně pomocí sociálně úspěšných strategií (vlídné přijetí, humor, projevení zájmu, akceptování či podání návrhů, nabídnutí spolupráce, pomoci, fair play) - vnímat odlišnosti mezi dětmi a podle toho přizpůsobovat i své přístupy - navazovat s dětmi vztahy, mít ve skupině své kamarády, udržovat a rozvíjet s nimi přátelství - cítit se plnohodnotným členem skupiny - projevovat ohleduplnost a zdvořilost ke svým kamarádům i dospělým, vážit si jejich práce i úsilí - být schopné přistoupit na jiný názor porozumět potřebám druhých, přijmout společné návrhy, podřídit se rozhodnutí skupiny a přizpůsobit se společnému programu

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání
Základní školy a mateřské školy Damník

Podoblast	Kultura, umění
Očekávané výstupy Z RVP	<p>5.4.13 Vnímat umělecké a kulturní podněty, hodnotit svoje zážitky 5.4.14 Zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných činností, dovedností a technik 5.4.15 Vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální</p>
Konkretizované výstupy	<ul style="list-style-type: none"> - pozorně poslouchat a sledovat se zájmem uměleckou produkci (např. literární, filmovou, výtvarnou, dramatickou, hudební) - vyjádřit a zhodnotit prožitky (co se líbilo a co ne, co a proč zaujalo, co bylo zajímavé, překvapivé, podnětné apod.) - v kulturních místech (např. divadle, galerii, muzeu atd.) respektovat dohodnutá pravidla a nerušit ostatní při vnímání umění - všimnout si kulturních památek kolem sebe (pomník, hrad, zámek, zajímavá stavba atd.) - zobrazovat objekty reálné i fantazijní různými výtvarnými výrazovými prostředky (např. kresbou, malbou, plošným a prostorovým vytvářením s využíváním různých materiálů – viz výše) - vyjadřovat se zpěvem, hrou na jednoduché rytmické či hudební nástroje, hudebně pohybovou činností (viz výše)

VZDĚLÁVACÍ OBLAST 5.5 - DÍTĚ A SVĚT (ENVIRONMENTÁLNÍ)

Podoblast	Poznátky, sociální informovanost
Očekávané výstupy z RVP PV	<p>5.5.1 Orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí</p> <p>5.5.4 Osvojit si elementární poznátky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi</p> <p>5.5.5 Mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte</p> <p>5.5.6 Vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný</p>
Konkretizované výstupy	<ul style="list-style-type: none"> - orientovat se ve školním prostředí, vyznat se v blízkém okolí (vědět, co se kde v blízkosti mateřské školy nachází, např. obchody, zastávka, hřiště, škola, pošta, policie, lékař, knihovna, hasiči, sportoviště) - zvládat běžné činnosti, požadavky i jednoduché praktické situace, které se v mateřské škole opakují - rozumět běžným okolnostem a dějům, jevům a situacím, s nimiž se běžně setkává (rozumět tomu, co se ve známém prostředí děje) - mít poznátky z nejrůznějších oblastí života a poznání v rozsahu podle toho, s čím se v praxi setkává, co kolem sebe vidí, co prožívá, co mu bylo zprostředkováno či vysvětleno (např. poznátky o přírodě živé i neživé, o přírodních jevech a dějích, o lidech a jejich životě, o kultuře či technice) - uvědomovat si, že jak svět přírody, tak i svět lidí je na různých částech naší planety různorodý a pestrý a ne vždy šťastný - mít poznátky o své zemi, (znát název státu, státní vlajku, hymnu, prezidenta, hlavní město, významné svátky a události) - mít poznátky o existenci jiných zemí, národů a kultur (znát typické znaky některých významných národů - přírodní podmínky, oblečení, zvyky, strava, stavby, kde co roste, nebo se pěstuje, žijí zvířata apod.) - mít poznátky o planetě Zemi, vesmíru apod. (např. o koloběhu vody, střídání denních i ročních období a jejich příčinách, některých planetách) - chápat základní pravidla chování pro chodce - mít poznátky o zvycích a tradicích kraje, přijmout tradici oslav

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání
Základní školy a mateřské školy Damník

Podoblast	Adaptabilita ke změnám
Očekávané výstupy z RVP PV	5.5.7 Všimát si změn a dění v nejbližším okolí 5.5.8 Porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé, přizpůsobovat se jim
Konkretizované výstupy	<ul style="list-style-type: none"> - zajímat se, co se v okolí děje, všimát si dění změn ve svém okolí (např. v přírodě), proměny komentovat, přizpůsobit oblečení – rozlišení pocitu chladu a tepla, chování - vědět, že se stále něco děje, že všechno kolem plyne, vyvíjí se a proměňuje běžně proměnlivé okolnosti v mateřské škole vnímat jako samozřejmé a přirozeně se tomuto dění přizpůsobovat - ctít oslavy narozenin, svátků, slavností

Podoblast	Vztah k životnímu prostředí
Očekávané výstupy z RVP PV	5.5.10 Rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat 5.5.9 Mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se lidé chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí 5.5.11 Pomáhat pečovat o okolní životní prostředí
Konkretizované výstupy	<ul style="list-style-type: none"> - znát, co je škodlivé a nebezpečné (různé nástrahy a rizika ve spojení s přírodou) i neovlivnitelné – vítr, déšť záplavy, teplo, sucho, mrazy), co může ohrožovat zdravé životní prostředí - uvědomovat si, že člověk a příroda se navzájem ovlivňují, že každý může svým chováním působit na životní prostředí (podporovat či narušovat zdraví, přírodní prostředí i společenskou pohodu) - všimát si nepořádku a škod, dbát o pořádek a čistotu, starat se o rostliny, zvládat drobné úklidové práce, nakládat vhodným způsobem s odpady, chápat význam třídění odpadu chránit přírodu v okolí, živé tvory apod. - spoluvytvářet pohodu prostředí (cítit se spokojeně a bezpečně) - být citlivý k přírodě

OBSAH

1. Identifikační údaje.....	2
2. Obecná charakteristika školy	
2.1. Historie školy.....	4
2.2. Velikost a úplnost školy.....	4
3. Podmínky vzdělávání	
3.1. Věcné podmínky mateřské školy.....	5
3.2. Životospráva	6
3.3. Psychosociální podmínky	7
3.4. Organizační chod	7
3.5. Řízení mateřské školy	9
3.5.1. Informační systém.....	10
3.6. Personální a pedagogické zajištění	11
3.7. Spoluúčast rodičů a spolupráce s jinými subjekty.....	11
3.8. Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.....	13
3.9. Podmínky pro vzdělávání dětí nadaných a mimořádně nadaných	14
3.10. Podmínky pro vzdělávání dětí od dvou do tří let	14
4. Organizace vzdělávání	
4.1. Uspořádání tříd	16
4.2. Přijímání dětí.....	17
4.3. Povinné předškolní vzdělávání.....	17
4.4. Individuální vzdělávání.....	18
4.5. Bezpečnost dětí	19
4.6. Bezpečnost pedagogů a nepedagogů	19

5. Charakteristika vzdělávacího programu

5.1. Charakteristika vzdělávacího programu.....	21
5.2. Cíle vzdělávacího programu.....	22
5.3. Metody, formy, zásady a principy výchovně vzdělávací práce	23
5.4. Akce školního roku	24
5.5. Zajištění průběhu vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.....	25
5.5.1. Podpůrná opatření 1. stupně	25
5.5.2. Podpůrná opatření 2. – 5. stupně	26
5.5.3. Individuální vzdělávací plán	27
5.6. Zajištění průběhu vzdělávání dětí nadaných a mimořádně nadaných.....	28
5.7. Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let	29

6. Obsah integrovaného celoročního vzdělávacího bloku.....30

7. Části integrovaného celoročního vzdělávacího bloku – KOUZELNÁ ŠKOLKA .....

31

7.1. KRÁL LESA A KRÁL SKŘÍTKŮ.....	32
7.1.1. Vzdělávací nabídka	33
7.1.2. Očekávané výstupy	34
7.1.3. Dílčí vzdělávací cíle	35
7.1.4. Optimální úroveň klíčových kompetencí pro děti ukončující předškolní vzdělávání	36
7.1.5. Rizika	36
7.2. DUCH LESA A STROMOVÝ SKŘÍTEK.....	37
7.2.1. Vzdělávací nabídka	38
7.2.2. Očekávané výstupy	39
7.2.3. Dílčí vzdělávací cíle	40
7.2.4. Optimální úroveň klíčových kompetencí pro děti ukončující předškolní vzdělávání	41
7.2.5. Rizika	42

7.3. VODNÍČEK BAHENNÍ A VLÁDCE SKAL.....	43
7.3.1. Vzdělávací nabídka	44
7.3.2. Očekávané výstupy	45
7.3.3. Dílčí vzdělávací cíle	45
7.3.4. Optimální úroveň klíčových kompetencí pro děti ukončující předškolní vzdělávání	46
7.3.5. Rizika	47
7.4. KVĚTINOVÁ VÍLA A BABIČKA ZEMĚ.....	48
7.4.1. Vzdělávací nabídka	49
7.4.2. Očekávané výstupy	50
7.4.3. Dílčí vzdělávací cíle	51
7.4.4. Optimální úroveň klíčových kompetencí pro děti ukončující předškolní vzdělávání	52
7.4.5. Rizika	52
7.5. SKŘÍTEK POŘÁDNÍČEK A SKŘÍTEK NEZNÁLEK.....	53
7.5.1. Vzdělávací nabídka	54
7.5.2. Očekávané výstupy	55
7.5.3. Dílčí vzdělávací cíle	56
7.5.4. Optimální úroveň klíčových kompetencí pro děti ukončující předškolní vzdělávání	57
7.5.5. Rizika	57
8. Autoevaluace.....	58
9. Přílohy	
9.1. Číselník klíčových kompetencí	75
9.2. Konkretizované očekávané výstupy	79